

Szerkesztő: Arad. Acsoy-palest
 Kiadóváltal: Aradi Nyomd. Vállalat
 Bulov Regele Ferdinand 4/22. (József főterez-ut.)
 Szerkesztő: Közlöny. Arad
 Telefon: 31.
 Szerkesztő és kiadóváltal: 31.
 Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Évben 6vrt — — 1000 Lel
 Fél évre — — — 540 Lel
 Hónved évre — — 370 Lel
 Havonta — — — 90 Lel
 Hirdetéseket díjazás szerinti.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lel
 VASÁRNAP — — — 6 Lel
 Beosztásban 60 bealvad 1500

A pesti telefon.

Holnap délelőtt nevezetes esemény fog lejátszódni Románia és Magyarország között. Bucurestiben és Budapesten két minden kényelemmel berendezett dolgozószobában csaknem ugyanabban az időben két miniszter veszi kezébe a telefonkagylót. Az egyik miniszter hangja megszólal Budapesten és hallgatja Bucurestiben román kollegája, aztán a bucurestii miniszter beszél és hallgatja magyar kollegája Budapesten. Holnap délelőtt beszél 10 esztendő után először Románia Magyarországgal.

Nekünk nagyjelentőségű esemény ez a telefonbeszélgetés. Két szomszédos ország terül el itt egymás mellett, két szomszéd-állam, a melyek között sok ideig feszült volt a viszony. Valahogy került ez a két ország azt is, hogy közvetlen legyen közöttük az érintkezés és gyakran súlyos probléma volt az, hogy ki nyújtta ki bizalmasabban a békülő jobbot. Pedig mindennek nem sok értelme volt. Románia és Magyarország egymásra vannak utalva, nemcsak gazdaságilag, hanem etnográfiai tekintetben is. Csak a térképre kell pillantani, és láthatjuk, hogy mindkét országot népepek gyűrűje veszi körül. Ebben a helyzetben pedig különösen nagy igazsága van a régi közmondásnak, amely azt tartja, hogy jobb egy jó szomszéd sok rossz atyámnál.

Az a tény, hogy ma délelőtt Bucurestii és Budapest beszélnek egymással telefonon egy régi korszak lezárását és egy új jövő perspektívájának szétválasztását kell, hogy jelentse. Lezáródását annak a korszaknak, amely tele volt bizalmatlansággal és gyanakvással, a melynek atmoszférája nem engedte, hogy a két egymásra utalt nép békés és jóbaráti viszonyba kerüljön egymással. Végét kell, hogy jelentse a rossz szomszédságnak, amelyről tudjuk rég, hogy török átok. És meg kell, hogy nyissa kapuit egy más jövőnek. Az az acél-örök, amelybe holnap délelőtt életet ad az ember hang, ne maradjon érzéstelen hideg anyag, hanem váljék liktető ütőerővé a két ország közötti vérkeringésnek. Románia számára Nyugat felé Magyarországon keresztül vezet az út és ezen az úton barátságos arcokat szeretnek látni. Magyarországra nézve pedig közvetlen érintkezés a két ország között. A történelemben számtalan példa van arra, hogy a román és magyar népek egymás mellett van a helye, de nemcsak a mult tradíciói igazolják ezt, hanem a jelen is. Románia és Magyarországra most is közös feladat hárul a nyugati kultúrával szemben. Ez a két ország ugyanis védbástyája a nyugati kultúrának a kommunizmussal szemben.

Ép ezért kétszeresen fontos az, hogy holnap délelőtt Bucurestii és Budapest telefonon beszél egymással. A két közös sorsú ország kinyitotta egymás felé a baráti jobbot. Adja figy, hogy ez a közfoglás egy hosszú, igaz baráti viszonynak bevezető és egyben megpecsételő gesztusa legyen.

Feltevésék alapján vetik ki az adót Aradon

Beszélgetés az adókiivető bizottságok elnökeivel. — Az adózók vagy nem jelennek meg a bizottság előtt, vagy nem bizonyítják könyvekkel a jövedelmüket. — Csak a mostani jövedelem arányában állapítják meg az adót.

(Arad február 13.) Az aradi pénzügyigazgatóság épületében napok óta folytak az adókiivetésék. A mai napon került sor az aradi ügyvédekre. Az első számú bizottság előtt naponta harminc ügyvéd jelenik meg, így körülbelül öt nap alatt vetik ki az adót az összes aradi ügyvédekre. Természetesen, minél várni lehetett, az ügyvédek első harmincas csoportja, amely ma került a bizottság elé, elégedetlenül fogadta a kiivetéseket és majdnem mindnyájan megfélebböztek a bizottság döntését. Beszélgetést folytattunk Popescu adófiönökkel, az első számú bizottság vezetőjével, aki kifejtette, hogy alig történt adóemelés az elmúlt évvel szemben. Az elégedetlenségnek az az oka — mondotta az adófiönök — hogy vannak ügyvédek, akik bejelentették a bizottságnak, hogy nincs semmi jövedelmük, vannak, akik huszezer lej évi jövedelmet vallottak be.

— Természetesen, — folytatta az adófiönök — hogy ezeket a bejelentéseket nem vehettük figyelembe és ha az illető ügyvéd ut nem tudta adatokkal igazolni bevallását, úgy legalább is olyan jövedelem után adóztatuk meg, a mennyi egy ember, vagy egy család egy évi megélhetéséhez szükséges. Jellemző az egyik eset, amikor egy ügyvéd hat ezer lejes fizetésű alkalmazottal dolgozik, évi harminc ezer lej jövedelmet jelentett be.

A második számú bizottság vezetője

Serb pénzügyi tanácsos. Ide az iparosok kerülnek, akik szakmák szerint járulnak a bizottság elé. A bizottság itt is kénytelen feltevésék alapján dolgozni, mert alig akad iparos, a ki könyvekkel bizonyítaná jövedelmét. Serb tanácsos kijelentése szerint, az iparosok nagyrésze megelégedett az adókiivetéssel.

— Igyekszem — mondotta — igazságosnak lenni, figyelembe veszem a súlyos gazdasági körülményeket és az adókiivetésnél lehetőleg alkalmazkodom az adózó anyagi körülményeihez. Legnagyobb baj az, hogy alig akad egy-két iparos, aki könyvekkel igazolná jövedelmét. Ez nagyon megkönnyíti a mi munkánkat. Az adókiivetés, könyvek hiányában ugynevezett arányosítással történik. Körülbelül megállapítjuk egy adózó évi jövedelmét és annak arányában vetjük ki az adót a többiekre. Amint mondhatok, hogy ebben az esztendőben sokkal kevesebb panasz hallatszik az iparosok körében a magas adókiivetésék miatt, mint az elmúlt esztendőben. A mostani adókiivetésüket egyáltalában nem vesszük figyelembe a mult évi adókat, hanem a mostani jövedelem arányában állapítjuk meg az adóösszeget.

A többi bizottságok egy része a fixfizetéses hivatalnokok, vagy munkások adóját állapítja meg. Ezekre az adótárgyalásokra azonban a megidézetteknek alig fele jelenik meg.

Fát is kapnak a munkanélküliek a várostól

A munkanélküliek gyűlésén hevesen támadták a kormányt és a várost.

(Arad, február 13.) Ma újból folytatók a tárgyalások a munkanélküliség ügyében az aradi városházán. A mai napon kikézszerítették a meghívókat a szakszervezeteknek, hogy az egyes szakmai szervezetek két-két delegátusa jelenjen meg a holnapi délelőtt folyamán Grigorovici István dr. interimár-bizottsági elnökhelyettesnél, hogy a munkanélküliség ügyével foglalkozó bizottság szombati ülésére vonatkozólag megbeszéléseket folytassanak. Lulai Cornel dr. interimár-bizottsági elnök, aki betegesen fekszik lakásán, ntasítást küldött a városházára, hogy ne csak a népkonyha ügyét vegyék tárgyalás alá, hanem beszéljék meg azt is, milyen módon lehet az araszonok munkanélküliek között fát kiosztani. A megoldást valószínűleg oly módon eszközlik, hogy bonokat adnak a városházán a tablóba felvett munkanélkülieknek, akik ezekkel jelentkeznek a kijelölt városi faraktárakban.

A munkanélküliek összeírását február 15-ig fejezik be. Ezen határidő alatt a szervezett munkások szakszervezetükénél, a nem szervezettek a munkafelügyelőségénél jelentkeznek a tablóba való felvételük végett.

Ma délelőtt gyűlést tartottak az aradi munkanélküliek a Munkás-Ottobon nagytermében. A gyűlésen mintegy 800 ember vett részt.

Vasuta Béla a munkanélküli-bizottság elnöke megnyitó beszédében a kormányt támadta, majd javasolja, hogy a gyűlés követelje Dobrogeanu-Gherea most folyó perének megszüntetését, ezenkívül pedig politikai, katonai és agrárammesztiát. Utána Baga János tartott éles beszédet, majd Vastindr György támadta azokat az intézkedéseket, amelyeket Aradváros interimár-bizottsága a munkanélküliség ügyében fogantatosított. Kijelentette, hogy az interimár-bizottság a rendszeres községi segélyezés helyett a koldusok és szegények eltartására a Marosból kifogott mulkák eltemetésére előirányzott: 200.000 lejes alapot használja fel a népkonyhák céljaira. Mindenki szabad belátására bizza, igénybeveszi-e a népkonyhát, vagy sem, de kijelenti, hogy a népkonyha felállítását nem a munkanélküliek segítésének, hanem azt kijátszó eszköznek tekint. Az interimár-bizottság intézkedéseit pedig a munkanélküliek háttámadásának minősíti. A gyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a munkanélküliek követelik a közmunkák azonnali megindítását, a munkanélküliek rendszeres községi segélyezését, természetbeni segélyek, így élelmiszerek és fűtőanyagok kiosztását, valamint azt, hogy a munkanélküliek ügyét ne a rendőri hatóságok, hanem saját megbízottak intézzék. A gyűlés a késő déli órákban ért véget.

Ma este nagy tűz volt Aradon

Kigyulladt a Fischer Simon-cég üzlete és az áruraktár csaknem teljesen elpusztult. — A tűzoltóság egy óra alatt eloltotta a tüzet, amelynek okát még nem lehetett megállapítani.

(Arad, február 13.) Ma este fél kilenc órakor nagy tűz pusztított Aradon, a Piata Avram lanca (Szabadság) téren. Eddig ismeretlen okokból kigyulladt a Fischer Simon-cég fehérnemű üzlete és csaknem az egész áruraktár a tűz martaléka lett. A veszedelmes tüzvészről, amelynek híre pillanatok alatt terjedt el a városban, a következőket jelentti az Aradi Közlöny munkatársa:

Pontosan fél kilenc órakor a volt Szabadság-téren tartózkodó egyik konfliktokocsis észrevette, hogy a Fischer Simon-cég üzletének redőnye alól hatalmas füstgomolyag száll fel. Azonnal értesítette a közelben posztoló rendőrt, aki telefonált a tűzoltóságnak. A tűzoltók Cloban alparancsnok vezetésével teljes felszereléssel két perc alatt jelentek meg a helyszínen. A tűzről értesítették az üzlet tulajdonosát, aki szintén a bolthelyiség elé sietett. Az első pillanatban a legnagyobb zavar uralkodott, mert a redőny kulcsát nem találták meg. A tűzoltók úgy segítettek a dolgon, hogy feltörték a redőny zárát.

Amikor az üzlet ajtaja kinyílt, az elzárt levegő miatt eddig fűjtöttan égő áruraktárt hatalmas hatalmas lángnyelvek borították és a tűzcsóvák kicsaptak az utcára is.

A tüzvészedelem körül rövid idő alatt nagy tömeg gyülekezett. Értesítették a rendőrséget is, ahonnan dr. Moga Románus rendőrprefektus, Iancu Traian igazgató és több rendőrtiszt jelent meg a helyszínen.

A tűzoltók a legnagyobb önfeláldozással kezdték meg munkájukat. Életveszélyes volt a helyiségbe való belépés, mert a lenge vásznak, a száraz deszka-pólcok égése olyan óriási hőt fejlesztett, hogy az üzletbe belépő tűzoltók az első pillanatban szédülten tántorogtak vissza. Munkájuk kezdtek a gőzfecskendők, a Szabadság-téren égés szaga terjedt és a lángokra

ömlő nagy vízáradat sístöregve vált gőzzé. A tűzoltók munkáját azonban hamarosan siker koronázta. Alig mult el kilenc óra, a tüzet már lokalizálták, sikerült elhárítani azt a veszélyt, ami az egész épületet és a szomszéd üzleteket veszélyeztette.

Amikor tíz órakor már az utolsó szikrája is kialudt a tüzvésznek, veszély nélkül lehetett lépni a helyiségbe, amely a borzalmas

Goga vizsgálatot követel a gyógyszerrendelések ügyében. A Dobrogeanu-Gherea-per a kamara előtt. — Folytatták a kommercializálási törvényjavaslat vitáját.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kamara mai ülésén Raduceanu szocialista képviselő a Dobrogeanu-Gherea ellen lefolytatott perrel beszél és kijelenti, hogy ebben a perben nem volt illetékes a hadbírósg. Beszéde végén általános amnesztiát követel. Goga az előző ülésen említett gyógyszerrendelések ügyében vizsgálatot követel, mert a néppárt nem tűrheti, hogy Lupas volt egészségügyi minisztert rágorizozzák. Közli,

pusztulás képét nyújtotta. Amít nem hamvasztottak el a lángok, azt tönkretette az árukra zúduló vízáradat. A pólcokon nagyon sok fehérnemű van felraktározva, amelynek csak a szélét perzselte meg a tűz, de ezek is hasznavehetetlenné váltak. A rendőrség által, a helyszínen megejtett vizsgálat nem tudta megállapítani, hogy mi okozta a tüzet. Valószínűnek tartják, hogy a kályhából szikra pattant ki és lángalobbantotta a közelben lévő papírdarabokat. Holnap délelőtt bizottság megy a helyszínre és bevezeti a vizsgálatot a tűz okának megállapítására. A tüzvész okozta kárt eddig nem lehetett megállapítani. De hozzávetőleges számitás szerint eléri a háromszáz ezer lejt. A kár biztosítás után merülül.

Nyolc évi fegyházra ítélték Dobrogeanu kommunistavezért.

Az ítélet szerint idegen kormányal szövetekezett a román államrend megdöntésére. Bucurestiből táviratozza tudósítónk: Dobrogeanu-Gherea kommunistavezér ügyében ma ítélték a bucuresti-i hadbírósg. Mint ismeretes, a vádlottat politikai bűncselekmények miatt távollétben tíz évi fegyházra ítélték. Dobrogeanun néhánnyal héttel ezelőtt-Bucurestiben felismerte egy detektív és azonnal letartóztatta. Kiderült, hogy az elítélt állandóan Romániában, főleg Bucurestiben tartózkodott, ahol áruházban, álnév alatt bu-

hogy Lupas a régenstanácsot intervencióra kérte fel a vizsgálat elrendelése érdekében.

Ezután a kamara folytatja a kommercializálási törvényjavaslat vitáját. Dr. Pistiner szocialista szerint a javaslat ha adást jelent a liberálisok törvényéhez képest. Rascanu a néppárt nevében elfogadja a javaslatot. Pop C. István dr. e'nök egymásután szólítja a felratkozott képviselőket, akik azonban nincsenek jelen, ezért az ülést berekesztik.

kált. A hadbírósgai tárgyalások alatt a vádlott élesen hangon támadta a mai társadalmat és tagadta, hogy a reárott bűncselekményeket elkövette volna. A hadbírósg ma mondogta ki az ítéletet, amely szokatlanul súlyos volt.

Dobrogeanu Gherea nyolc esztendei fegyházra ítélték, mert idegen kormányal szövetekezett a román államrend megdöntésére.

A nizzai Karnevál.

Élet a francia Rivierán.

(Nizza, február 13.) Itt már tavasz van. Gyönyörű, napsugaras tavasz. Langyos szellő. Tiszta kék ég. A világ legkékebb tengerre. Pálmaligetek. Virágos kertek, narancsfák.

A Cote d'azur. Monte Carlo. A kaszinó terrasza napsütésben zsufolva a déli apéutiónél. A levegőben egy repülőgép vakmerő mutatványival szórakoztat. Mesés, isteni kilátás a csodaszép, végtelen kék tengerre. A tengerparton galamblovó-verseny. A tengeren yachtok, motorosok, vitorlások. A hatalmas autók egymásután érkeznek. Emberek a világ minden tájáról. Hölgyek színes, tavaszi kosztümökben. Az egész úgy hat, mint egy álom, mint egy színes mesekép.

A kaszinó — a modern Babel. Benne zajlik, viharzik az élet — az ördögkereke körül. Roulette, trente et quarente, baccarat, chemin de fer — ami tetszik, nagy a választék. Fortuna szekere már elindult ugyan — de még egy, két hely van a siető, pénzt, szerencsésüket hajszolók részére. A világitás gyenge, kísérteties. A hőség szinte fullasztó. Ideges fejek. Reszkető kezek. Nyugtalan mosolyok. Milyen kár, milyen sok értékes ember. Menynivel többet érnek, mint amennyit itt mutatnak — e pokolban.

Nizza. Lobogódiszben, felvirágozva, ki-világitva, zenével várja Carneval hercegét. Uccál hangosak a karnevál-indulóktól. Délben a Promenade des Anglaison nagy, hullámozó, sétáló embertömeg — szép asszonyok, híres kokottok elmaradhatatlan kutyáikkal, a világ gazdagait, mind az öt világrész képviselői.

Uzó-, tennisz-, golf-, automobil-, lóverseny.

Cannes. A Riviera gyöngye. Zöld pálmaligetek. Színes, nagy virágos kertek. Előkelő csend. Imponáló nagyszerűség. Fejedelmi pompa. Királyi vendégek.

Este — mindenütt koncert, estély, bál, opera. Szédítő elegancia. Vagyvonomokat érő ékszeres. Forró ritmusu tangózene. Tánc. Pezsgő. A világ legnagyobb kokottjai. Sok, sok pénz.

Ezeket találja itt a jámbor idegen — aki pihenni, vagy mulatni jön ide. Ez a Riviera.

A Riviera, az egyetlen földszáv Európában, ahol januárban nem tízennégy fokos hidegről, erős fagyról, nagy havazásról — hanem tízennégy fokos melegegről, ragyogó napsugárról, tiszta kék égről irnak hosszú cikkek az újságok. Természetes tehát, hogy a szórakozni, mulatni, sportolni akaró, vagy az üdülni, pihenni vágyó, napsugarat kereső emberek érdeklődése Oslotól—Athenig most a Riviera felé fordul.

A ködös, hideg Angliából, Svédországból, az elviselhetőbb, enyhébb éghajlatu Közép- és Déleuropa országaiból naponta harminchárom különböző luxus-, gyors- és személyvonat, a híres Train Blenek, hajóstársaságok és magánosok yachttal, az autók színei százai futnak be a Riviera álomátsáira, kikötőibe, garázsai-ba; ontva magukból a Cote d'azur tavaszi levegőjére, kék tengerére, napsugarára, melegére vágyók, sportlehetőségeiben résztvenni óhajtok, látványosságaira kíváncsik, mulatni s kártyázni alkalmat keresők ezreit.

Ha végig nézem a Rivierára érkezők hatalmas névsorát — örömmel látom, mert az ottani gazdasági viszonyok fokmérőjének tekintem — hogy erdélyiek jelentős számban érkeznek. Nizzába, Montecarloba, Cannesba jönni nem is olyan régen még szinte az álmok világába tartozott. Éveken keresztül tervezgették az emberek — egyszer mi is lemegyünk a Rivierára, megnézzük a nizzai karnevált, Montecarlo híres kártyavárát. A régi mentalitás ebben a tekintetben is megváltozott. Ma már csak huszonnégy óráig gondolkozunk ezen. Csak részben megfelelő anyagi eszközök birtokában nem olyan nagy probléma ezt a harminchat órás utat akár egy zsufolt vasuti fülkében megtenni. Két hétre lerándulni a Rivierára — egy pillanatnyi elhatározás kérdése lett.

Sőt a nászutasok megszokott utirányra is megváltozott. Ma már sokkal divatosabb a velencei Szent Márk-tér helyeti — a nizzai tengerparton etetni a sirályokat. Jardin Al-

bert tavain a hattyukat, a montecarloti kaszinó teraszán a galambokat. Hazafelé menet a nászutasok már nem a velencei canale grand gondoláiban eltöltött mámoros órákról, hanem a rouge noir teóriáiról ábrándoznak.

A program változatos. A komolyabb szórakozásokra, klasszikus zenére vágyók igényei épügy kielégítést találhatnak, mint azoké, akik tényleg az otthoni gondokat elfelejtteni, Carneval herceget meglátogatni, táncolni, mulatni akarnak a Rivierán.

A sportok kedvelői februárban is láthatnak uszó-, vívó-, tennisz-, golf-, vitorlás-, yacht-, lóversenyeket, football- és rugbymeccseket.

A magányt, a csendet, a nyugalmat keresők, a természet szépségeiért, a virágzó narancsfákért rajongók Cap martin, Cap d'aill, Cagnes sur mer őserdőiben, virágos kertjeiben, La Turbie, Sospel hegycsucsain találják meg — amit keresnek.

Montecarlo híres casmója, Sporting Clubja. Nizza, Cannes Casino Municipaljai, ahol naponta millió és millió dollár cserél gazdát — Európában egyedülálló. Most januárban pedig megnyílt a nizzai Promenade des Anglaison a világ legfényesebb, lelegegánsabban berendezett kaszinója — a Palais de la Méditerranée.

A három nagyobb fürdőhelyen kívül még számos kisebb is van: Meuton, Beaulieu, Villefranche, Yuan les Pius, St. Raphael, Antibes, Beausoleil, Grasse, Bandol sur Mer, Capierrat, Veuce Hyeres, stb.

Ezek mindegyikének is meg van a külön Carneval hercege, mely megfelelő kísérettel természetesen mindenhova pontosan megérkezik. Estélyek, jelmez és álarcos bálók, ki-világitások, tűzijátékok keretében gondoskodnak fényes fogadtatásáról. Mindegyik fürdőhelynek meg van a saját „Casino Municipalja, ahol naponta teadélutánok, koncertek, színházi előadások vannak, de mindenütt megtalálja a játszani akaró idegen — egy fürdőhely kaszinójának elengedhetetlen kellékét, a maga bouleját, chemin de ferjét, baccaratját is.

Grosz József végrendelete.

— Általános örökös és utóörökösök. —

(Arad, február 13.) A napokban elhunyt Grosz József végrendelete iránt városzerte jelentékeny érdeklődés nyilvánult meg. Mőködésben van a végrendelet főbb pontjait az alábbiakban ismertetni:

A sűrűn, gépirással teleirt nyolc oldalas végrendeletet még 1923. április 23-án készítette el Miclosi Emil dr. a Grosz-házaspár együttes akarataira, kölcsönös végrendelet formájában, amelynek értelmében a közös szerzemény s az ági vagyon általános örököse lesz az a fél, aki túléli a másikat. Ennek megfelelően Grosz József teljes vagyonának általános örököse felesége, Grosz Józsefné lett.

A végrendeletben Grosz intézkedik az utóörökösödés kérdésében is és rokonságának korszerinti sorrendben 18 tagját jelenti ki utóörökösnek, akik majd ama vagyonra nyerne örökösödési jogot, amely a túlélő házastárs elhalálozásakor birtokában volt. Az örökösödési jog tehát csak mindkét fél halála esetén nyílik meg a következő felsorolt 18 utóörökös számára: Weisz Sándor, Weisz Ármint, Szerdahelyi (Spitzer) Andor, Grosz Elemér, Reisz Frigyes, Hanalich Dionisné (Fischer Szeréna), Weinert Izsnó (Spitzer Adél), dr. Kardos Gézáne (Holzner Erzsébet), Holzner László, Kranz Wilhelmé (Holzner Lili), Mairovitz Mártonné (Weisz Juliska), Berger Antalné (Weisz Klára), dr. Reisz Béáné

(Weisz Erzsébet), Fischer Antal, Sándor (Spitzer) Iboly, Szerényi Gézáne (Littmann Anna), Szász Arturné (Littmann Margit), Fried Aladárné (Spitzer Rózi).

Az utóörökösök a végrendelet értelmében 18 egyenlő rész arányában részesülnek majd az örökségből, amelyből a végrendelet egy tizedrészt kihasítást írja elő. Ez a tizedrész összege a megállapított hagyományok betartását szolgálja. A hagyományokat négy pontban foglalta össze Grosz és ezek költségeinek fedezésére a tizedrészt négy egyenlő 2 és fél százalékos részre kívánja felosztani. Az első rész egy éven belül felállítandó, társadalmi és vagyoni helyzetéhez méltó kriptá létesítését, a második a beteg és szegény rokonok támogatását, a harmadik a 10 éven túl szolgáló tisztviselőnek megajándékozását, a negyedik rész jótékony célok segélyezését írja elő. A hagyományok kifizetésének végrehajtásával pedig Szerényi Gézáne, Weisz Ármint, Grosz Elemér, Szerdahelyi Andor, Reisz László és Holzner László bízva meg.

A hat évvel ezelőtt megzövegezett végrendeletet — amellyel két korábbi végrendeletét semmisítette meg — néhai Grosz József semmit sem változtatott és így eredeti formájában kerül már a közel napokban kihirdetésre az aradi járásbírószágon.

Egyre több a bizonyíték Kökényessy ellen

A Schleiszner-gyilkosság gyanúsítottja letartóztatását a vádtanács is megerősítette. — Kökényessy zavaros előléte.

(Arad, február 13.) Mai számunkban részletesen beszámoltunk arról a szenzációs fordulatról, amely az elmúlt napokban Schleiszner Amália zenetanárnő meggyilkolásának ügyében történt. Az ügyészség ugyanis letartóztatásba helyezte Kökényessy Viktor volt tűzérőhadnagyot, jelenleg ékszerügynököt, aki a nyomozás megállapításai szerint állandó üzleti összeköttetésben állott a meggyilkolt Schleiszner Amáliával. A vizsgálat kiderítette, hogy Kökényessy helyezte ki a zenetanárnő pénzét kamatozásra és ugyancsak ő gondoskodott a behajtásáról is. Ezenkívül megállapítást nyert a mai napon az is, hogy

maga Kökényessy is 34.000 lejjel tartozott Schleiszner Amáliának.

az erről szóló nyugtát azonban megtalálták Schleiszner Amália jegyzetei között. Ez a körülmény Kökényessy mellett szól, mert minden bizonnyal ezt a nyugtát igyekezett volna először megkaparintani, ha valóban tartozásai miatt követte el a gyilkosságot.

A vizsgálóbírói nyomozás Kökényessy magánéletéről is igen sok adatot szerzett be a mai napon, amelyek

csempészést, rovottmúltuságot, sőt agent provokátorságot bizonyítanak reá Kökényessy Viktorra.

Amikor házkutatást tartottak nála, cipőjében 3500 lejt találtak elrejtve, amelyre vonatkozólag azt jelentette ki, hogy nemrég betörték nála, ezért nem meri pénzét a szekrényben tartani és ezért dugja el cipőjébe a megtalált 7 darab 500 lejest. Ennek a betörési ügynek szintén zavaros történetét is felelevenítette most a nyomozás. Amikor — állítólag betörték Kökényessy lakásába, megjelent nemsokára a biztosítótársaságnál, ahol biztosítva volt azzal, hogy 100.000 lejt értékben lopnak el különböző holmikat tőle. Amikor azután a rendőrség kiszállt a helyszínre nyomozni, az ellopottnak kijelentett holmikat megtalálták a lakása padlásán, ahova valószínűleg ő rejtette el.

Kökényessy gyanúsítása már nem újabb keletű dolog. Midőn a zenetanárnő jegyzetei között megtalálták az ő üzleti nexusait igazoló nyugtákat, megjelenik nála a nyomozás vezetői dr. Luszt Ferenc hatósági orvossal és alapos vizsgálat alá vették Kökényessyt, mert a nyomozás föltevése az volt, hogy a tettesnek is meg kellett a dulakodásban sérülnie. A

vizsgálat azonban negatív eredménnyel járt, mert Kökényessy testén semmiféle sérülési nyomot nem észleltek. A törvényszék Popescu—Pop tanácsa egyébként ma délután már foglalkozott Kökényessy fogvatartásának ügyével. Kökényessy ismét beismerte összeköttetését Schleisznerrel, beismerte, hogy egy üzlet megbeszélésének ügyében a végzetes délután is fentjárt a zenetanárnőnél, konokul tagadta azonban a súlyos gyanúsítást. Savoju ügyész kérte a fogvatartását, amit Popescu—Pop tanács rövid tanácskozás után el is rendelt. A gyanúokra vonatkozólag kérdést intéztünk a nyomozó hatóságokhoz, akik azonban egyelőre semmiféle részletet nem adnak ki a nyilvánosság számára és csupán annyit jelentettek ki, hogy már igen sok tárgyi bizonyítéknak vannak birtokában, amelyek mind Kökényessy Viktor hűbössége mellett szólnak.

Willer József a kisebbségi blokkról

„A Blokk nem cél, hanem eszköz a közös harcra.” — „Ha a kisebbségeknek újból szükségük lesz erre a jegyverre, egy táborban leszünk a németekkel.”

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának telefonjelentése.) A parlament folyosóján az utóbbi időben gyakran hangoztatják különféle pártok képviselői, hogy a kisebbségi blokk csődöt mondott, mert a németek nem haladt együtt a Magyar Párttal a legutóbbi választások alkalmával. Willer József magyarpárti képviselő e kijelentésekre vonatkozólag a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— A kisebbségi blokknak addig volt létjogosultsága, amíg az egyesülés fegyvert jelentett, amellyel harcolhattunk a kormánynak, a kisebbségeket sújtó rendelkezései ellen. A blokk alakulása nem cél, hanem alap, amely fokozott erőt jelent. Azzal, hogy a németek a kormánnyal mentek a választási harcokba, megszűnt a magyarság és németek közötti megegyezés, egyben a magyarság megmutatta, hogy egységes erejével, önmaga lábán is tud érdekeiért harcolni. Ha néha a kormány egy olyan törvényt akarنا érvényesíteni, amely egyaránt sértene a kisebbségek érdekeit, úgy a magyarság és németek ismét egymás mellett, összetömörülve fog küzdeni védelme érdekében. Addig azonban a kisebbségi blokknak nincsen értelme.

A film világából.

Kutyaszár a szépségszanatóriumban. — A filmszínészek magánélete. — Jó film kell a publikumnak.

(Hollywood, január 13.) Liftolmi „to lift” egy szépségoperáció neve és úgy történik, hogy ha az idők vasfogától és az é et viharaitól a legbájosabb és legjobban fizetett sztár arcok petyhüdtékké válnak, a bőrt ha antékok táján operáció uton felvágják, az arcról felhúzzák, a felesleges bő darabot lenyírtasszantják és az operációs hasitéknál összeforrasztják. Ezáltal a szemek alatt petyhüdszárancok, szarkalábak eltűnnek és így ezzel a kinzás-nyuzással a „szépség” egy időre újból biztosítva van.

Igy operálnak felsőkart, mellet, tokát, nyakat és egyéb térképrészletét az emberi corpusnak.

King Tut kutya és színész a filmvilágban, ráncokat kezdett a szemé alá kapni. King Tut huszonkét filmben szerepelt már, jól keresett és ráncai gazdájának, E. G. Henrynek nagy aggodalmakat okoznak.

King Tut fekete és bozontos jószág, nálunk puli rangban élne, itt színész és tud szépen zsebet leszakítani és nadrágfeneket, ebbe műharapni, két lábon szolgálni és King Tut-ot a Harold Lloyd- és Clara Bow-val játszott legújabb szerepében, a „Speedy”-ben magam is jó színésznek ismertem el. Ugyanis volt egy felvétele, amikor senki más nem szerepelt, csak ő, — egy csomó ócska papír és doboz között feküdt, mint szegény, elhagyott mindenkétől fildőzött kutya. Ez az egy momentum és az, ahogy Babe Ruth, a híres baseball-játékos egy veszettől rohanó autón behunyta ijedtében a szemét, volt az egész Speedy-filmben „finom”, — a többi giccs, a mire nem emlékszik már az ember, amikor a moziból kiteszi a lábát.

King Tut szemráncai tehát joggal és okkal okozhattak gondot gazdájának, aki összekapkolta King Tutot, autóra tette és elvitte a Beverly Dog and Cat Hospital-ba, a kutya-macskakórházba.

Ott dr. G. M. Eisenhower megvizsgálta a kutya-sztárt és rövid tanácskozás után arc-bőr-emelő operációt határoztak el.

King Tut erre legközelebb „bement a szanatóriumba”, széppé operálták, két napot fekvő és most friss, ráncatlan pózával készül a Metropolitan Studióban kezdődő filmfelvételeire.

Két hétig tartó mulatozás, ugynevezett „wildparty” volt Lotte Pickfordnál. Mary Pickford hugánál. Végeszakadt úgy, hogy a háziasszonyt, Lotte Pickfordot az egyik vendég, egy a „száraz” törvényű Amerikában berugott dzsentimen úgy megverte, hogy mozdulni nem tudott és szanatóriumba kellett szállítani.

A lapok hasábjakat irtak a skandalumról és Byron Fitts, Los Angeles szimpatikus főügyésze így nyilatkozott:

— Ideje már, hogy beletekntsek a hollywoodi filmszínészvilág magánéletébe. Mert az, hogy valaki nagy fizetéseket húz és üzletből magyszerűvé és dicsővé, szinte emberöltőtívve reklamirozzák, még nem ok arra, hogy a társadalmi törvényeken felül merjen ke-rekedni.

Már csak 10—15 cent átlag egy mozijegy, — huszonöt centért a premírefilmeket mutogatják. Volt 35—50—60 cent a jegy ára még nem is olyan régen. Így az olcsó helyárak mellett is, üresek a mozik.

A publikum válogatni kezd. Al Jolson „The Singing Fool” (Az éneklő boond) című nagyszerű filmjének pénztáránál még ma is sorban állanak az emberek, — két lépésnyire tőle a másik moziban Colleen Moore „Lilac Time (Orgonavirágzás) — című filmjéhez nem vált jegyet senki.

Már nem elég a sztár név, reklám és handa-handa, jó film kell a publikumnak.

Justh Jánosné Baross Katica.

Beszélgetés a 82 éves Edisonnal.

A világhírű feltaláló ma is optimista, nem érti a nőket, de szereti a művészt.

(Newyork, február 13.) Thomas Alva Edison, a nagy feltaláló, február 11-én töltötte be nyolcvankettedik évét. Általános érdeklődésre tarthat számot a beszélgetés, amelyet Diana Rice egy amerikai újságról folytatott vele.

Thomas Edison a Levellyn-Parf közepén álló, hatalmas, kedvenc fája alatt üldögélt. Egész lényén bizonyos optimizmus nyugalom, derűtség ömött el, amely minden keserűség látszatát eloszlatja. Könnyen érthető, hogy a nyolcvankét éves, lángeszű férfi, akinek sikerült a legnehezebb problémákat megoldani, még most is nagy örömet lel újabb és újabb problémákkal foglalkozni még akkor is, ha nem sikerül valamennyit megoldania.

A legfiatalabb agyastyán.

Aki a karosszékében hátradőlve látja Edisonszt, nem is gondolná, hogy ez az életvidám, erőteljes férfi már nyolcvankét éves. Sűrű, fehér, kissé hullámos haja egész fiatalossá teszi arcát, amelyen állandóan kellemes, rokonszerves mosoly sugárzik. Álla gömbölyű, erős, szája nagy, orra előreugró. Szürkésen kék szemei csilognak és kutatóan néznek a levegőbe. Látszik, hogy mindenre ügyel, érdeklődését semmi sem kerüli el.

— Irja fel a kérdéseit — mondotta látogatójának — és ugyanakkor átnyújtotta neki kis jegyzőkönyvét. Diana Rice több kérdést írt a kis könyvecskébe és ezeket átadta a feltalálóknak. Edison a sikertelenségé, ugyanis ezt a módszert teszi legkönnyebbé.

— Egy feltaláló mindaddig csodálódik, amíg csak a problémát meg nem oldotta.

Ezeket a szavakat írta, apró ceruzácskájaival a jegyzőkönyvbe arra a kérdésre, hogy: Melyek voltak az ön csodálódásai? Gyorsan, könnyen írt, szemüvegét nem használ.

Arra a kérdésre, hogy: Az átlagos ember agyvelejének anyagából mennyit használ fel, mosolyogva válaszolta:

— Az átlagos ember agyvelejének egy tizedrészét használja fel.

Mikor az új nemzedékre terelődött a beszélgetés, Edison inkább a modern nevelésnek a problémáira tért ki. Szerinte az új nemzedékkel „minden rendben van.” Megvan velük elégedve. Talán egy kicsit túlsokat sportol, sok időt tölt el szórakozásban, de azért az anyag a mag. kitűnő, csak kettő kellene neki: minél előbb és minél jobban megtanulnia gondolkodni és megérteni.

— Melyek voltak kedvenc olvasmányai? Erre a kérdésre Edison a következőket jegyezte fel:

- Gróf Monte Christo és A nyomorultak.
- Mi a kedvenc foglalkozása?
- Az ismeretlen kísérletezni.
- Melyik találmányával van leginkább megelégedve?

— Nekem a fonográf tetszik a legjobban, — felelte Edison.

— Mi az ön célja a gummi-kísérletekkel?

— Ha az Egyesült-Államokat a jövőben valamelyik hatalom megtámadná, úgy teljesen gummi nélkül állanánk. Egész szállítási iparunk, közlekedésünk megbénulna. Lovunk kevés van. Ámbátor gummit már most is tudnak gyártani, de ez nem tudja felvenni a versenyt a meleg égővöl importálttal. A költségek a háboruban nem számíthatnak. Ezt a problémát szeretném meg megoldani.

A komoly tárgyak után kissé derűsebb dolgokról kezdtünk beszélni. Így feleltette Edison, hogy mily rengeteg levelet küldenek neki a laboratóriumába és milyen különös, néha mulatságos kérdéseket intéznek hozzá. Az egyik levélben például valaki ezt kérdezte tőle:

— Ha a nők olyan okosok, mint amilyenek magukat tartják, miért járnak nyáron esőkötő, télen pedig mélyen kivágott ruhákban?

— Ne kérdezze a véleményemet a nőkről, — felelte Edison — én nem értem meg őket és nem is próbálom meg, hogy megértem őket.

Edison gyorsan jár. Mikor a beszélgetés

befejezése után felkelt a székéből és távozott, alig lehetett vele lépést tartani.

Edison életmódja és munkássága.

Edison nagyon mértékletesen él. A három főétkezéssel kívül alig eszik valamit, legfeljebb néhány diót.

— A modern ember sokat eszik — jegyezte meg. — Négy-szer-öt-ször is napjában. Erre nincs szükség. Anélkül, hogy az orvosomat bármikor is megkérdeztem volna, életmódomat magam állapítottam meg és olyan sikerrel, hogy testsúlyom éveken keresztül alig változik valamit. Kávét, teát nem iszom, húst nem eszem, cigarettát és pipát soha nem szívok. Ebben szivarozom, ma is épen annyit, mint fiatalabb éveimben.

Mikor évekkkel ezelőtt megkérdezték tőle, hogy mi az ő életbölcsélete, azt felelte: a munka. Ezt az elvet vallja ma is, nyolcvankét éves korában, amikor többet dolgozik, mint akár-melyik fiatal ember.

A lángeszű feltalálóknak türelme szintén ritkítja párját. Egy alkalommal, horgászás közben, teljes huszonnégy órát ült a tóparián és várt valamelyes eredményt, amely azonban nem következett be. Azt mondják róla, hogy nincsenek idegei. Mint fiatal ember, szerette a korcsolyázást és az uszást, golfot, teniszt sohasem játszott, nem is tornászott. Táncolni nem szeretett, kártyát sohasem vett a kezébe. Sem megjelenése, sem modora nem a világnagyságoknak a típusa, nem szónokol, a nyilvánosság előtt nem sokat szerepel, de akárkivel érintkezik, mindig higgadt, nyugodt benyomást kelt.

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Ma premier! D. n. 5, 7 és 9 órai kezdettel. Rendes olcsó helyekkel.

Szigorúan csak felnőtteknek!

„Dr. Schäffer, a nőorvos”

Petrovich Savetiszlav, Evelyn Holt és Mosjoukin feleségével. Jegyelőjegyzés

Irodalom és művészet

* Hét műsor. Csütörtökön. Párisi dívat (operett-újonság, B. bérlet.) Péntek: Böjt szünet. Szombaton délután 4 órakor, félhelyárral: Ob-sitos (operett.) Este fél 9 órakor: Párisi dívat (operett, C. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: Párisi dívat (operett, rendes helyárral.) 6 órakor: Zsába (vigjáték, Zamfirné-Korányi Klára vendégfelléptével, mérsékelt helyárral.) 9 órakor: Párisi dívat (operett, A. bérlet.)

* Zsába: Zamfirné-Korányi Klára bemutatkozása. Sok helyen egészen őszinte hangok, szép színpadi alak, finom elegancia jellemzik Zamfirné-Korányi Klárát, a Hennequin vigjátékban ma este debütált aradi uriaszonyt. Az elfogadott és lámpalázás start után nagyon szépen belemelegedett és beleilleszkedett a vigjátéki tempóba. Colettet, ezt a kedves kis francia asszonyt egyéni színekkel is fel tudta ruházni. Kétségtelen szép ígéretet jelent s ha pályájának szánta a színészetet, szép karrier előtt áll, mert a ma esti bemutatkozó mellett bizonyított, hogy a fiatal uriaszony hívatottan mozog a színpadon. A közönség meleg, szeretetteljes és biztató tapsokkal kísérte a debüt s sürdül szölitotta a lámpák elé Zamfirné, valamint az előadás többi főszereplőit, az élen Szendrey Mihály igazgatót.

* A ma este először színrekerülő Párisi dívat romantikusabb, mint a Régi nyár, hangulatosabb, mint az Eltörtött a hegedűm, s szellemesebb, mint Az utolsó Verebély lány. Pedig mindegyik operett, mint sláger, ugyan-csak legény a talpán, azonban a Párisi dívat mindenben tulszárnyalja ezt a szenzációs triót. Galetta intézi ezuttal is körültekintően a rendezést. Látványosan szépek, ujak a díszletek, meglepően ügyesek a görbök, akik precíz együttműködésben új táncokat adnak elő, s maga az előadás magán viseli azt a jelleget, hogy csupa alapos művésznői kidolgozás után

Ha Edisonnak szabadalmat a kísérleteknek eredményeit jelentik, akkor ezek jelentékeny számot képviselnek. 1869-től 1910. közepéig Edison 1300 találmányára vett szabadalmat. Most a gummi van a soron. Még eddig nem sikerült, de „egy feltaláló addig folyton csodálódik, amíg végre mégis csak megoldja a problémát.”

Edison munkálkodását ismertetni, találmányait felsorolni annyit teune, mint a villamosság-nak, ennek a mesterségnek „fehér villámnak” történetét megírni.

Edison villanyvilágítási társasága első állomását 1882-ben nyitotta meg Newyorkban, a Pearl Streeten, hat kazánal és tizenöt mérföldnyi földalatti vezetékkel. Ma azoknak a vállalatoknak az értékét, amelyek Edison találmányának köszönhetik meletkezésüket, tizenötmilliárd dollárra teszik.

Ha Edison valamelyik találmányával foglalkozik, abban ugyan teljesen elmélyed, de azért életmódján nem változtat és nem süllyed egészen az új problémába. Igaz ugyan, hogy mikor a fonográf foglalkoztatta, akkor öt nap és öt éjjel csak ezzel dolgozott, de ez, mint ő maga is többször kijelentette, egészen szokatlan jelenség volt. Rendes körülmények között azonban nyugodtan eszik, iszik, alszik, ámbátor igen kevés táplálékkal és kevés alvással megelégszik.

Edisonnak kedvenc szórakozása most a mozi. Hitenként feleségével együtt többször elmegy moziba. Ámbátor a mozgókép-művészetet szereti és nagybecsüli, de különös star-kedvence nincs. Van abban valami megható, hogy az, aki az emberiséget a mozgóképpel megajándékozta, maga is milyen nagy örömet és kedvtelést találja a vásznon lepergő történetekben. Sikertelensége miatt az előszóval előadott eseményeket ugyan nem élvezheti, de annál zavartalanabb szórakozását találja a mozgóképekben, amelyet az ő lángeszének köszönhet a mai emberiség.

lépett az aradi közönség elé. Viola Margit, Kertész Mancsi, L. Kiss Mariska, Kerekes Ilona, E. Károly Klári, Galetta Ferenc, Balázs István, ifj. Szendrey Mihály, Kun Dezső alakítják az új operettszenzáció kitűnő főszerepeit. A ma esti előadás minden bizonnyal olyan hatalmas siker jegyében fog lefolyani, hogy a darab sorsát: a sok-sok zsúfolt házassikeri, előre garantálja.

Elítéltek egy aradi „katonaszabadítót”

(Timisoara, február 13.) Pálffy Jánost, az aradi 93-ik gyalogezred volt közkatonáját családja miatt vonták felelősségre a hadbíróóság. Pálffy 1925-ben, amikor katona volt, figyelmen kívül hagyta pénzt akart szerezni. Felhasználta azt a körülményt, hogy a hadkiegészítő parancsnokságnál kapott beosztást és

ismerőseinek azt hazudta, bármely tizen-részesre ki tudja járni, hogy az aradi ezrednél szolgáljon.

Azt hangoztatta, hogy az egyik felelősével jóban van és ennek a révén bármit elérhet. Hiszen keny emberek, akiknek érdekükben állott, hogy fiuk Aradon szolgáljon, pénzt adtak neki az ügy elintézésére.

Pálffy 5-10.000 lejet oskarta ki, azonban a szülői nemokora rájártak, hogy közönséges csalóval van dolguk.

Fiukat mégsem osztották be az aradi ezredhez, hanem az ország más helyein állomásozó ezredhez küldték szolgálattételre. Ezután több feljelentés érkezett Pálffy ellen az ezredhez, mely vizsgálatot tartott és miután a vádak bebizonyosodtak, a csaló katonát a hadbíróóság elé állították.

A vádlott kihallgatása után lezárta a 6 hónaptól 2 évig terjedő fogházbüntetést kért. A tanács Coman Livius védő beszéde után figyelembe vette az enyhítő körülményeket és a vádlottat négy hónapi fogházra ítélte.

Aspirin tabletták és Spirosal oldat,

a nélyreható bedörzsölésnek
megszüntetik a
reumatikus
fájdalmakat

Minden
betegségben
kaphatók.

Hevesi Piroska és Chiffa Elena.

Az európai híri művésznők csütörtökön este először mutatják be szenzációs műsorukat Arad közönségének.

(Arad, február 13.) Akadnak a redakciónak néha érdekes és kedves vendégei is. Nem mindig csak olyanok, akik sírni, vagy panaszkodni jönnek. Ilyen kellemetes meglepetés ért ma délben is bennünket, amikor nyílt az ajtó és azon két elegáns, közvetlen modoru hölgy topogott be a szerkesztőségbe. Az egyik Hevesi Piroska a kitünő nevű zongoraművésznő volt, a másik pedig Chiffa Elena az ugyancsak kitünő nevű koloratúrénekesnő. Hevesi Piroska barna, Chiffa Elena szőke: két jókedélyű világot járó művésznő. Még a redakció ódon falai is mosolyogtak, hát még a szerkesztőség?!...

Nyomban vallatóra is fogatott a két művésznő. És ők beszéltek is. Felváltva, egymás szavába vágva, néha egyszerre mind a ketten is, már ahogy az két koncertpartnőhöz illik, különösen ha közülük az egyik zongoraművésznő, a másik meg szopránénekesnő. Azt mondja Hevesi Piroska:

— Ő, én már voltam egyszer Aradon. Két évvel ezelőtt. Nem hiszem, hogy valaki még oly peccos jött volna ebbe a városba, mint akkor én. Én is résztvettem az emlékezetes szentannai vasúti katasztrófában, amely Róna Dezsőt annyira megviselte, hogy azóta is perli az államot. Nekem az idegizgalmakon kívül más bajom nem történt, na de viszont macs volt az aradi szereplésnek. Ma is ezen a vonalon érkeztem Aradra. Mit mondjak, Szentanna közelében egész rosszul éreztem magam.

— Igen — vág be a szőke szoprán — ha én nem vicceltem volna az egész uton, Piroska biztos buskomor lett volna, mire Aradra ér. Érdeklődöm, hogy mikor harmonizáljátok így össze.

— Ő — magyarázza Chiffa Elena — mi már rég ismerjük egymást. Tavaly együtt voltunk Berlinben is. Sőt együtt is mentünk ki. Piroskának nagyon szép sikere volt október 4-én a Bach-Saalban. Most végigcsinálják az erdélyi turnét és jövőre megint Berlinben leszünk.

— Csakhogy — folytatja a barna zongoraművésznő — Elena előbb Párisba megy. Ott tanul tovább festeni.

— Festeni?

— Igen, igen. Elena gyönyörűen fest. Tavaly nagyszerű kiállítása volt Temesváron. Na de talán még ennél is jobban énekel. Berlinben hatalmas sikere volt.

Megnézem a szürke bundás szőke szopránt.

— Tényleg — mondom — egészen jól fest...

Megnéz a szürkebundás szőke szoprán és azt mondja:

— Kár, hogy nincs itt a mappám. Annak az urnak ott — és ezzel elfordulva tőlem, valaki másra mutat — egész jó profilja van.

Holmi enyhe csalódással figyeltem az esetet, de ez már nem változtat a tényeken. Hevesi Piroska veszi át a szót: —

Aradi koncertünket — mondja — eredetileg a Kulturpalotában akartuk megtartani, de tekintettel a nagy hidegre, beljebb tettük a városba a Marosparttól a hangverseny színhelyét és így csütörtök este a minorita Kulturházban lépünk fel. Elvégre azt mégse ki-

vánhatjuk a bizonyára kedves aradi közönségtől, hogy értünk spanyolnábt kapjon.

... Hát ez igaz. Ezt mégse lehet kívánni. Bár azt hiszem, akadna Aradon jó néhány vállalkozó szellem, aki szívesen spanyolosodna, csak hogy meghallgassa az európai híri művésznőket, aki szenzációs műsorukat most először mutatják be Aradnak.

Fóthy Ernő.

Az első telefonbeszélgetés Románia és Magyarország között.

Az aradi postaigazgatóság személyzete holnap reggel 7 órakor kapcsolja össze a két ország telefonvonalait. Délben Hermann Miksa magyar és Alevra román miniszter lefolytatják a vonalmegnyitó beszélgetést.

A közönség csak néhány nap múlva használhatja a vonalat.

(Arad, február 13.) Bucuresti-i jelentések szerint, megírta az Aradi Közlöny, hogy holnap, csütörtökön, február 14-én megindul a telefonösszeköttetés Románia és Magyarország között. Ezel az akcióval Románia belekerül a nemzetközi telefonforgalomba és megszűnik az az izoláltsága, amelynek súlyos következményeit különösen most, a párisi kölcsöntárgyalások alatt érezte legjobban. A telefonösszeköttetés érdekében, a közvetlen tárgyalások megkezdésére egy fiatal cluji képviselő intervenciója bírta a kormányt. A miniszterelnök utasítására ezelőtt két héttel Alevra közlekedésügyi miniszter táviratot intézett a budapesti postavezérgazgatósághoz, amelyben megkérdezte, hajlandó-e Magyarország közvetlen telefonösszeköttetést felvenni Romániával. Huszonnégy órán belül megérkezett a válasz, amelyben a magyar postavezérgazgatóság közölte, hogy erre a célra hajlandó öt milliméter vastagságú speciális telefonhuzalt Románia rendelkezésére bocsátani. A kedvező válasz alapján megindultak a tárgyalások a két állam között, amelyek mint ismeretes, befejezést is nyertek.

Ezzel a nagyfontosságú akcióval Románia holnaptól kezdve közvetlen telefonösszeköttetésbe lép Magyarországgal. A Bucuresti-i postavezér-

igazgatóság ma táviratilag felhívta az aradi postafőnökséget, hogy még a mai napon fejezzék be Aradtól a határig húzódó telefonhuzalok felülvizsgálását és

holnap reggel hét órakor Kurticsnál kössék össze a román és magyar telefonhuzalokat.

A temesvári postaigazgatóságtól ma Aradra érkezett Ditrich Emil telefonszakértő, aki Russu Illés aradi telefonszakértővel és egy munkáscsoporttal elindult a telefonhuzalok felülvizsgálására.

Holnap reggel hét órakor történik meg az első fontos aktus, amikor összekapcsolják a két állam telefonkábelét és holnap délben tízenkét órakor megtörténik az első ünnepélyes telefonbeszélgetés Hermann Miksa Magyarország kereskedelmi minisztere és Alevra tábornok, Románia közlekedésügyi minisztere között.

Egyelőre csupán Bucuresti és Budapest között történik meg a telefonösszeköttetés, azonban a magánfeleknek csak néhány nap múlva bocsátják rendelkezésére a két ország közötti telefonhasználatát. Románia és Magyarország között ugyan most már rövidei idő alatt megegyezés történik a tarifa megállapítására vonatkozólag és a telefonösszeköttetéssel kapcsolatos technikai kérdéseket illetően.

APOLLO

Ma, csütörtökön 8, 7 és 9-kor

URANIA

UTÓLJÁRA

BRIGITTE HELM
A 7 BUNOK HAJÓJA

VOLGA-VOLGA

Munkanélküliek és rendőrök harca Budapesten.

Zavargás tíz vagon ingyen-szén kiosztása miatt.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A nagy munkanélkülségre való tekintettel 22 helyen osztják ki az ingyen-szén és 65 helyen adnak utalványokat ingyen-ebédre. Összesen 20.600 ebédet osztanak ki naponta. A szén ára hat pengőről hirtelen kilencre szökött. Azt remélik, hogy hamarosan megérkezik a német szénszállítvány és akkor letörlik a jelenlegi magas árakat.

Mint jelentettük, egy magát megnevezni nem akaró jötevő ezer mázsa, azaz körülbelül tíz vagon szénét vásárolt, azzal a rendelkezéssel, hogy azt kioszálják a szegények között. A kiosztásnak a nyugati pályaudvaron kellett volna ma reggel megkezdődnie. Már tegnap este körülbelül ezren sorbaálltak, hogy reggel az első köztől lehessenek. Reggel nyolc órára már 5—6000 főnyi tömeg gyülekezett össze. Egy szakasz rendőr teherautón vonult ki a rend fenntartására, azonban képtelen volt visszaszorítani a tömeget, amely megostromolta a kaput és bezúzta. Erre lovasrendőrség

vonult ki. Mire a lovasrendőrök a helyszínre érkeztek, a tömeg már mindent összezuzott és a rendőrök szerepe csak annyiból állott, hogy a szeneskocsikat védték a sokaság ostroma elől. Harc keletkezett, amelynek folyamán feloszlatták a tömeget. A nagy hideg következtében a sorbanállók közül többen megfagytak, úgy, hogy a mentőknek többször kellett kivánniok. A zavargások miatt a szénét nem osztották ki.

— Aradváros 500 millió kölcsöne. Megírtuk, hogy a város vezetősége most készíti elő a város 500 millió lejes kölcsönének ügyét. Ebből a kölcsönből akarják modernizálni a várost és ténylegesen nyugati nivóra emelni. A miniszterium — mint az Aradi Közlöny megírta — felszolgáltotta a várost, közölje: mennyi kölcsön kell, mire akarja azt felhasználni és milyen ingatlanokra akarja betábláztatni a kölcsön összegét. Lutai Cornel dr. interim-bizottsági elnök megkezdte a részletes kimutatás összeállítását, ami azonban betegsége folytán megakadt. Valószínű, hogy az általános kérdésekre vonatkozó memorandum a jövő hét folyamán elkészül. Sokkal több munkát ad azonban a részletek kidolgozása, miután ott közölni kell azt is, hogy az egyes tervbevetett munkálatokra mennyi pénz szükséges és így mindegyikre külön költségvetést kell csinálni.

II II K.

Kik elől vitte el Miss Magyarország a pálmát?

Simon Böske keszthelyi leány, akinek a párisi zsűri odaitélte Európa szépségkirálynői címet. 17. — ragyogóan szép leány elől vitte el a pálmát. Ez a 17 szépség a következő volt:

1. Miss Németország: Elisabeth Radzym, szőke szépség, klasszikus Vénusz-típus.
2. Miss Anglia: Bennie Dicks, huszéves mannequin. Harmincezer jelölttel szembe lett első.
3. Miss Írország: Clare Russel Stritch egy ismert dublini ügyvéd leánya.
4. Miss Ausztria: Lisa Goldarbeiter, egy bécsi kereskedő leánya.
5. Miss Bulgária: Ljuba Jocova, a legtipikusabb bolgár szépség.
6. Miss Dánia: Vibeke Mogensen. Ő képviseli Svédországot és Norvégiát is.
7. Miss Spanyolország: Pepita Samper, 17 éves valenciai szépség. Mikor megválasztották, lovasrendőrök tartották tőle távol a tömeget.
8. Miss Franciaország: Germaine Laborde, 22 éves szőke szépség. Operabükkösnek készül.
9. Miss Görögország: Aspasia Kasatja, 28 éves gépirónő.
10. Miss Hollandia: Johanna Koopman, egy gazdag szállodás leánya.
11. Miss Magyarország: Simon Böske
12. Miss Olaszország: Derna Giovannini, 17 éves karcsú, szőke leány.
13. Miss Lengyelország: Vladislava Kostak, leanyi és szláv, szőke szépség.
14. Miss Románia: Mariora Onesco, 24 éves, izmos, kisportolt testű, napbarnított arcú, klasszikus alakú nő.
15. Miss Oroszország: Irén Levickij, 18 éves emigráns leány, felsőiskolába jár.
16. Miss Jugoszlávia: Stanislava Matijevics, Irén magas, 20 éves, fekete szépség.
17. Miss Svájc: Anne Lajmuel. Olyan, mint egy havasi gyopár...

— Időprognózis. Egyelőre havazás várható. Helvenként szelekkel és gyengülő fagyval. Később ismét hideg idő valószínű.

— Anatól lapok a kölcsönről. Londonból jelentik: A mai lapok a román kölcsönnel kapcsolatban közlik, hogy a kölcsön angol részletére vonatkozó aláírás íveket holnap fektetik fel. A lapok nem írnak kommentárt, csupán ridog hangon számolnak be az eseményekről. A Times felsorakoztatta a Brattianu-kormány mulasztásait és visszafordításait és különösen azt említi ki, hogy Brattianu nem engedte be az idegen tőkét Romániába. A lap kifejti, mennyivel előnyösebb lett volna a népszövetségi kölcsön. A cikk ezzel fejeződik be: „A kölcsön sokat segíthet Románián, a mely kincsei következtében gazdag ország, de elmaradottsága miatt mégis szegény. Az új kormány liberálisizmusa esetén a kölcsön új fejlődést nyithat az ország gazdasági történelmében.”

Influencia és nátha ellen megvéd. Irodalmi híradást. Jégesőhurutot gyógyít az Anatól panasztálla állandó szopogatása. Egy phloia ára 37 lej.

— A jóvátételi konferencia szakértői erősen kritikáltak. A jóvátételi konferencia szakértői erősen kritikáltak a sajtóval szemben. Külön detektívek őrzik a folyosókon az újságírókat, hogy ne hallgathassanak. A bizottság statisztikai adatok felett vitázik. Az Excelsior híradása szerint a gazdasági problémák szoros kapcsolatban állnak a jogi és politikai kérdésekkel és amennyiben beleemelyednek a problémák tárgyalásába, eltérnek az eredeti célról: a Dawes-tervezet kiegészítésétől. A lap szerint a szövetségi adósságok megállapításánál Amerika nem vette tervbe az adósok fizetőképessége alapján végzendő utóvizitót.

— Lulai Cornel dr. a gyógyulás útján. Lulai Cornel dr. interimár bizottsági elnök — mint megirtuk — influenzában megbetegedett. Az elnök állapota mára erősen javult, úgy, hogy már lakására kéretett több aktát és hivatalos ügyeket tanulmányozott. Lulai dr. a hét végén már újból elfoglalja hivatalát.

— A magyarországi lapok az új sajtótörvény ellen. Budapestről jelentik: A lapok erősen támadják a sajtótörvény tervezetét s kijelentik, hogy lehetetlenség keresztülvinni. Interjúkat közölnek vezető ellenzéki politikusoktól, akik szintén a javaslat ellen foglalnak állást.

— Hindenburg üdvözölte a pápát. Berlinből jelentik: Hindenburg köztársasági elnök üdvözítő táviratot intézett a pápához jubileuma alkalmából. A pápa választáviratában megköszönte az üdvözléseket.

— Trockij Sztambulban. Angorából jelentik: A lapok szerint Trockij tegnap este Sztambulba érkezett.

— Visszahelyezték Aradra Paulin rendőrigazgatót. Körülbelül egy esztendőig vezette Aradon Paulin László rendőrigazgató a rendőség kihágási bíróságát. Az elmúlt esztendőben az igazgatót belügyminiszeri rendelettel Nagyváradba helyezték és azóta a kihágási bíróságnál a legnagyobb zavarok vannak, mert szinte hónapokig változnak az ügyosztály vezetői. Dr. Moga Romulus rendőrprefektus kérésére a belügyminiszer Paulin László rendőrigazgatót visszahelyezte Aradra. A rendőrigazgató a napokban fog megérkezni és ismét átveszi a kihágási bíróság vezetését. Detesán János komisszár, aki az első kerületi rendőrségen kívül legújabbán a kihágási bíróságot is vezette, átadja ideiglenes megbízatását és kizárólag az első kerületi rendőrséget fogja vezetni.

— Zágráb új főispánt kapott. Zágrábról jelentik: A király Maximovics ezredes-főispánt felmentette állásától és helyébe Zolicsot nevezte ki.

— Radzivil Sándor herceg meghalt. Varsóból jelentik: Radzivil Sándor herceg tegnap a lengyelországi Kudova fürdőben, szívizéhihűdés következtében, váratlanul meghalt.

— Felfüggesztették állásából az állami nyugdíjintézet elnökét. Bucurestiből telefonálja tudósítónk: Popovici pénzügyminiszer ma felfüggesztette állásától Constantin Crescut, az állami nyugdíjintézet elnökét, mert egy általa kiadott brosurában támadta a Curia harmadik szekcióját.

— Terjed az influenzajárvány Aradon. Az influenzajárvány napról-napra jobban terjed Aradon és ma már alig van család, ahol ne történt volna influenzamegbetegedés. A hivatalos egészségügyi fórumok azonban nem tudnak pontos képet nyerni a járvány elterjedéséről, miután az egyes családok nem jelentik be betegeiket. Szükséges volna, hogy minden egyes megbetegedést bejelentsenek, miután így tudnak csak a hatóságok meggyőződni a járvány méreteiről és ehhez képest a szükséges intézkedéseket megtenni.

Jó egészség a legibb kincs. Gyék reggelire és uzsonnára egy-egy csésze OVOMALTINE-t, ez a legbiztosabb módja az egészség megővésének.

— Két főjegyző a megyeházán. Megirtuk, hogy a megyei interimár bizottság visszahelyezte Boneu Vazul volt prefektust főjegyzői állásába. Most két főjegyzője van a megyének, miután Petrutiu Áron ugyanazt a rangot nyerte kinevezés útján. A megye vezetősége a napokban állapítja meg a két főjegyző hatáskörét — mint ahogyan ez a városnál a két városi hítkárral történt — és ugyancsak a napokban állapítják meg, mely hivatali helyiséget foglalja el Boneu főjegyző, aki — értesülésünk szerint — holnap, vagy holnapután foglalja el hivatalát.

Minorita Kulturház MA

Hovosi Piroska szongor-
művésznő és

Elena Chiffa koloratur
énekesnő

együttes hangversenye

Jegyek Oláh Sándor-égnél.

— Súlyos vasúti szerencsétlenség. Bécsből jelentik: Az 55. számú D-vonat Tullnerbach Pressbaum állomásnál eddig ismeretlen okból belefutott az előtte haladó 128. számú Erlberg expresszbe. A katasztrófiának az eddigi jelentések szerint egy súlyos és tíz könnyebb sebesültje van.

— Előadás az iparosproblémákról. Az aradi iparosok szabadegyetemének negyedik előadása tegnap este folyt le az otthon Kulturházában szépszámú közönség részvétele mellett. Az előadást Moskovitz Izidor, az Otthon alelnöke tartotta „Iparosproblémák” címen. Az iparosság sérelmeinek keserű humorral való felsorolásával kezdte az előadó. Csak a nevezetesebbeket említük. Csak a közterhek viselésénél államfentartó elem az iparosság, a jogokban nem. Kétszeres hátrányban vannak a kisebbségi iparosok, akiket még a többségi konkurrensok öszeköttetései is terhelnek. Az adóterhek súlyát még fokozta az az új szempont, hogy most hazafias kötelességévé le tesszik minden adóalanynak, hogy a tavalyinál nagyobb adót vállaljon. A stabilizáció kérdésében pesszimista az előadó. Ha hog is némi könnyebbülést a stabilizáció, csak hosszú lejáratu magánkölcsönöktől várható számbavehető javulás. A panaszok sorozatának felsorolása után az előadó odakonkludál, hogy csak az együttes fellépés, tehát az országos jellegű Intertitulek Szövetsége kiépítése által lehet kilátása az iparosságnak arra, hogy kétségbeesett helyzetének észrevételére és orvoslására bírja rá az arra illetékes állami hatalmakat. Az iparos jöletti intézmények támogatása vérvé kell válnon minden iparosnak. Első és legfontosabb feladat országos iparos nyugdíj- és rokkantegyesület alakítása. A szünni nem akaró fapossal honorált magasszínű előadást gramofonhangverseny követte.

— A hadbírósg egy hónapi fogháza itelt egy aradi fiatalembert tiltott rádióhasználatáért. Amíg a rádióbizottság a benyújtott kérvényekre egymásután adja ki a rádióhasználati engedélyeket, addig a temesvári hadbírósg szigorú büntetést ró mindazokra, akik a rádióhasználat szabaddátétele előtt engedély nélkül hallgatták a külföldi leadóállomások koncertjeit és híreit. A hadbírósg legutóbbi tárgyalásán Szabó János 20 éves aradi fiatalember fölött ítélkezett, akinek a lakásán a hatóságok tavaly rádiót találtak, amelyre nem volt engedélye. Megindították ellene az eljárást és elkobozták a készüléket. A vádlott azzal védekezett, hogy a rádió nem volt üzemképes és kérvényt nyújtott be annak használatáért. Miután a készüléket elvették tőle, mekanta az engedélyt is. A katonai ügyész és a hivatalból kirendelt védő beszéde után a hadbírósg egy hónapi fogháza itelte a vádlottat.

— A pénzügyigazgatóság felhívja a hatóságok, bankok, egyesületek és vállalatok figyelmét arra, hogy alkalmazottaik havi fizetését ne adják ki mindaddig, míg az illetők be nem igazolják, hogy kifizették 1929-re szóló negyedévi adójukat.

— Székelési zavarok, bélgörcs, puffadás, gyomorszedülés, izgalmi állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést okoz. Korunk legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A nagy tél nyomorgóinak. Az Aradi Közöny legutóbbi vezércikke mély nyomot keltett az aradi társadalomban. A meggyőzőrt nyomorgók jankiáltása, a fűtetlen lakásokban, meleg étel nélkül tengődő anyák és ruhátlan, didergő gyermekek szenvedése, ami szinte átsikoltott a sorokon, kezd megvalósítani az utat a szivekhez. Az aradi társadalom tudatára ébred annak, hogy mi a teendő az éhezők és tázók nyomorának enyhítésére. Kétségtelen, hogy a borzalmas telet csak az aradi társadalom összefogása és szervezett készsége tudja enyhíteni. A mai napon beérkezett szerkesztőségünkbe az első adomány. Engel Adolf 200 lejű küldött a nyomorenyhítés céljára. A további adományokat ezután is szívesen átvesszük és nyilvánosan nyugtázzuk.

— A zsidó hitközség közhírré teszi, hogy az időjárásra való tekintettel, a főrabbi csütörtöki előadását február hó végéig elmaradnak.

Temes álarcos bálja február 16-án

II-ik városi vendéglő nagytérképben

Református Nők táncos tea-estje

az Iparos Kulturházban

február 16-án.

— **Hírek a Kölcsey-egyesületből.** A Kölcsey-egyesület felolvasó sorozatában a hatodik estét a jövő hét elején akarta rendezni. A nagy hideg miatt az egyesület februári estéje egy héttel később lesz, amikor melegebb idő várható. A tartalmas és változatos műsor első előadója Frint Lajos evangélikus püspök, a Kölcsey-egyesület alelnöke lesz. — A Kölcsey-egyesület tagjai a Kulturpalota olvasótermében, a román, német és francia folyóiratok mellett, a helybeli magyar sajtó területein kívül, ott találják a „Nyugat”, „Erdélyi Helikon”, „Uj idők”, „Korunk”, „Magyar Kisebbség”, „Természettudományi Közöny”, „Botanikai Közlemények”, „Magyar Chemical Folyóirat” rendszeresen megjelenő számait. — A szépirodalmi kölcsönkönyvtár, melyet az egyesület tagjai ingyen használnak, értékes művekkel szaporodott. A Kölcsey-egyesület megszerezte az Erdélyi Szépművés Céh eddigi kiadványait, melyek közt van Szántó György aradi trónak „Mata Hari” regénye is. Az egyesület igyekszik pótolni az elhasznált értékes műveket. Ujra megszerzett néhány használhatatlanná vált Jókai- és Mikszáth-regényt. A tagdíjak szűk korlátai közt a pótlás csak kis mértékben lehetséges, ezért köszönettel fogadná az egyesület, ha magánosok magyar írók munkáinak ajándékozásával segítenék abban, hogy az elhasznált könyvek helye ne maradjon üresen.

— **Tetőtűz Aradon.** Ma hajnalban öt órakor veszedelmes tűz volt Aradon, a Str. General Coanda (Borona-uca) 22. számú házban. A ház Szalai István tulajdona, aki hajnalban arra ébredt föl, hogy fojtó füst terjed a szobában. Hamarosan megállapította, hogy a padlás gerendázata kigyuladt. Azonnal telefonált a tűzoltóságnak, de mire megérkeztek, a ház teteje teljesen lángban állott. Hosszas és fáradságos munka árán sikerült a tüzet lokalizálni, de a ház teteje teljesen leégett. A helyszíntre megérkezett rendőri bizottság megállapította, hogy a tüzet a kéményből kipattanó szikra okozta, amely lángra lobbantotta a padlás száraz gerendáit. A kár meghaladja a száz ezer lejt. — A Str. Stroiescu (Teleki) utcában szintén tűz keletkezett a 23. számú ház kéményében. A kivonult tűzoltóságnak hamarosan sikerült eloltani a kéménytűzet.

— **A bombay-i zavargások után.** Bombay-ből jelentik: A nyolcnapos patán zavargások alatt 137 embert öltek meg, míg a sebesültek száma 283. Körülbelül huszezer hindu utazott el a városból. A hatóságok több ezer ember ellen folytatnak eljárást.

— **A pápa hadsegédének fogadtatása.** Rómából jelentik: A pápa hadsegéde, Colonna herceg ünnepélyes fogadtatást rendezett, amely 1870. óta nem fordult elő. A fogadtatáson megjelentek Gasparri és Vanuelli bíborosok, valamint számos szentszéki diplomata és méltóság.

THERAPIA SZANATORIUM ARAD. Str. J. Vulcan (Kazlncy-u.) 8. Telefon 532. Legmodernebb műtőfelszerelés. Röntgen, Quarz. — Diathermia. — Dietikus konyha. Ápolási díj napi teljes ellátással, orvosi felügyelettel I. osztály: 450, II. osztály: 350, III. osztály 250 lej.

— **Öngyilkosságba kergetett egy gyárigazgatót a hideg.** Budapestről jelentik: Wirth Kálmán gyárigazgató, a Pintér József-féle asztalosárnyár tulajdonosa, anyagi gondjai következtében fölbélte magát és meghalt. Wirth özvegye a nagy hideg következtében megakadt, kőnnlevőségeit nem tudta időre behatolni, úgy, hogy fizetési zavarok közé került. Tegnap egész nap bezárkózott hivatalába és számadásokat végzett. Ezután bucsulevelet írt, amelyben kijelentette, hogy megpróbálta vívni a harcot a súlyos gazdasági helyzettel, de alulmaradt a küzdelemben.

— **Operációk filmen.** Brüsszelből jelentik: Az itteni orvostársaság kongresszusán filmet mutattak be, amely egy orrműtét minden apró belső részletét pontosan megmutatja. A találmány rendkívül nagyjelentőségű, minthogy az emberi test belsejében végzett operációk ezentúl felvehetőek filmre.

— **Nyolc óra alatt átrepülte a Szaharát.** Párisból jelentik: Richard pilóta Fahrman-gépén 8 óra 15 perc alatt átrepülte a Szahara sivatagot.

Ma folytatódott a hideg enyhülése Aradon.

Az ország egyes részeiben még mindig nagy a hideg. A Fekete-tenger 16 kilométer szélességben befagyott. A dobtanai jegyházban számos fogoly pusztult el a hideg miatt.

(Arad, február 13.) A mai napon az emberek általános öröme, a hőmérő lényeges hőemelkedést mutatott. A hideg a délutáni órákban már a szokott méreteket öltötte. Délután mínusz 8 és mínusz 9 fok között ingadozott a hőmérő higánya és az esti órákban lényegtelen hőcsökkenés mutatkozott. Az ország többi részében még igen nagy a hideg, amely nagy zavarokat idéz elő a közlekedésben. Ennek tulajdonítható az a körrendelet, amely ma az aradi postafőnökségre érkezett és amely szerint további rendelkezésig a postafőnökség nem vehet fel csomagokat szállításra, miután a csomagszállítás a vonatok mai közlekedése miatt nagy nehézségekbe ütközik. A postahivatal a rendelet alapján ma már csak leveleket és ajánlott leveleket vett fel.

Constantinából táviratozzák, hogy a Fekete tenger tízezer kilométer szélességben befagyott.

A jég réteg olyan vastag, hogy a parttól öt kilométerre közlekedni lehet a jégen. A tengeren 44–45 fok hideg uralkodik és rengeteg kisebb hajó a jég réteg közé fagyott. Odesszából érkezett jelentések szerint, több francia és olasz hajó akarta megközelíteni az odesszai partokat, azonban a befagyott tenger miatt ez lehetetlen volt. A hajók kénytelenek voltak visszatérni, hogy szenet és élelmiszert vegyenek fel. A dobtanai jelentések szerint az ottani jegyházban befagyott a vízvezeték és ennek következtében megszűnt a légfűtés is.

A cellákban olyan óriási hideg uralkodik, hogy számos fogoly megfagyott. Constantin Enescu bucaresti-i főügyész oda utazott, hogy az ügyben megejtse a vizsgálatot.

Európa szerte enyhült a hideg. Svájcban még dühög a fagyhullám.

A budapesti jelentések szerint a meteorológiai intézet enyhülést jósol. Sűrű havazás indult meg ma reggel, ami zavarokat idézett elő a forgalomban. Ma reggel a József-köruton a 24-es villamos összeütközött a 4-esel. A síkos sínen nem tudtak fékezni. Az összeütközésnek egy életveszélyes, öt könnyebb sebesülte van. Budapesten ma reggel mínusz 18 fokos, Szegeden 17, Debrecenben 16, Szombathelyen 19 fokos hideg volt. Budapesten a hó tíz centiméter magas. A hólapátolásra a város 2500 munkást akart felvenni, de csak 581 jelentkezett munkára. A miskolci jelentések szerint az ottani iskolákban beszüntették a tanítást, miután harminc diák és egy tanár fűle lefagyott.

Bécsből jelentik, hogy az osztrák főváros szén-ellátásában zavarok álltak be. A szénimport megszűnt, míg a fogyasztás állandóan emelkedik. A hivatalos körökben katasztrófától tartanak. A berlini jelentések szerint a hideg enyhült, a felhőtlen égből sűrű havazás indult meg. A tudósok véleménye szerint ez a jelenség a sarki havazás benyomását teszi. Breslauban ugyanez a helyzet. A hamburgi jelentések szerint a kikötő teljesen befagyott. Óriási gőzösök állanak mozdulatlan a nagy, fehér jégtáblák között. A Keleti tenger partjainál több mint száz hajó fagyott be. Ma délig sikerült 31 hajót kiszabadítani a jégből. A megszerelt repülőszolgálat ötezer kilogramm szenet, élelmiszert és gyógyszerert szállított a hajókra. Kopenhágában nagy szénhiány uralkodik. Ma két vonat-

kompa fagyott be 1500 utassal. A jégtörő féptelep a kompok közelébe jutni.

A genfi jelentések szerint a fagyhullám Svájcban 25–30 fokos hideget eredményezett. A st. richi tó teljesen befagyott és a tó jégén vígan száguldoznak a motorkerékpárok. Páris uccáin egyelőre a főbb útvonalakon kályhákat állítanak fel, hogy a járókelők megmelegedhessenek. A belgrádi jelentések szerint a nagy hideg miatt közlekedési zavarok állottak be. Az országban nagy a szénhiány. A szén ára harminc százalékkal drágult. A villamosforgalmat csökkentették.

Az esti budapesti jelentések szerint az erős havazások miatt a villamosközlekedést csak akadályokkal tudják lebonyolítani. A 20–50 centiméter magas hó miatt a vonatok közlekedésében is zavarok vannak. A nizzai expressz Martonvásárnál elakadt. Balatonbogláron és Pétdenden két gyorsvonat akadt meg a hóban. Budapestnek még csak két hétre van szene. Az ingyenszenet a lakosság szétkapkodja. A mentők ma 38 fagyási eset miatt vonultak ki. Hódmezővásárhelyen a Rothermere-ucca aszfaltja ment tönkre. Az amsterdami jelentések szerint a szobák tültése miatt ötven tüzeset volt ma. A Zuider-tó befagyott.

A bécsi jelentések szerint a Duna Mohácsnál Altenwoerthig 550 kilométer hosszúságban befagyott. A bécsi Reichsbrückenél az ár 279, Zmentdorfból 320 centiméteres.

— **Rendőri hírek.** Hanga Mihályné feljelentést tett egy Poillák Károly nevű aradi ügynök ellen, aki állítólag tőle két értékes aranygyűrűt ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást. — Tegnap éjszaka két ittas ember súlyos botrányt okozott az egyik aradi Piata Avram Iancu (Szabadság) téren levő kávéházban. A botrányokozókat a rendőrség igazoltatta és kiderült, hogy nem rendelkeznek megfelelő okmányokkal. Az egyik Pap Milánnak, a másik Huluban Sándornak mondta magát. Megindult ellenük az eljárás.

SPORT

— **O** Az aradi focibírók határozatképtelenség miatt elhalasztott rendkívüli közgyűlése a mai napon (csütörtök) este fél 9 órakor, a Városi kávéház emeleti különtermében lesz megtartva. Napirend: 1. pont: Elnökválasztás. 2. pont: A központnak benyújtandó indítvány a működéstől visszavonult bírók törlésére vonatkozólag. Bíróbizottság.

— **A Gloria-CFR szubvenciót kért a várostól.** Ma délelőtt a Gloria-CFR sportegyesület küldöttsége jelent meg Grigorovici István dr. interimár bizottsági elnökhelyettesnél és kérvényt nyújtott be, amelyben az egyesület erre az évre 100.000 lej szubvenciót kér a várostól. Grigorovici dr. átvette a kérvényt és kijelentette, hogy az interimár bizottság legközelebbi ülésén foglalkozik a Gloria kérésével és amennyire lehetőség nyílik rá, teljesíti.

J. M. CARRATERO világhíró
spanyel regénye után
VENENOSA
(GYILKOLO AJKAK)
Világfilm Világsiker
RIQUEL MELLER — WARWICK WARD
Jön! az APOLLOBA Jön!

— **Színházézés Amszterdamban.** Amszterdamból jelentik: Az Auster-Straaton lévő „Flora” revü- és operettszínház ma kigyulladt és teljesen elpusztult. A színház mellett lévő Windsor-kávéház szintén porráégett. Az ol-tási munkálatokat többször félbe kellett szakítani, mert a tömlők befagytak.

— **Műkedvelő előadás Erdőhegyen.** Padureni-Erdőhegyről jelentik: Killin erdőhegyi református tanító rendezésében nagysikerű műkedvelő előadást tartott az erdőhegyi ifjúság az ottani református egyházközség javára. Az előadás szereplői: Zöldi Margit, Matyak János, Sz. Nagy János, Biró A., Nagy F., Biró Ferkó, Békési F., Kutyai J., Ádám Ilonka, Pálffy R., Tamás S., Zöldi I., Ócsay Gizike és Tamás Imre nagyszerűen megállották a helyüket és sok meleg tapsot kaptak.

A KULISSZAK MÉSÉLIK...

Fejes Teri karrierje is Aradról indult. Azik a párisi divatot csinálták. Hoffmann is mesél. A kertész (Manci) ápolja a violát (Margitot), Szendrey Fedák Sárítól kapta meg a spanyol náthát.

AKI FIGYELMESEN olvassa a pesti színházak slágereiről szóló kritikákat, az bizonyára megjegyezte magának, hogy a Fővárosi Operettben már jó egy néhány darabot Fejes Teri vitt diadalra. Erről a beérkezett szubrettről aradi vonatkozású dolgokat nem igen hallottunk, épen ezért bizonyára meglepetésszerű újság, hogy Fejes Teri Szendrey Mihály színtársulatánál kezdte el működését, még pedig Aradon. Fejes Teri akkor még Fein Terinek hívták, amikor Szendrey társulata Hódmezővásárhelyen állomásozott és az egészen kis leányt annyira megbabonázta a színpad, hogy utána szökött a színészeknek Aradra. Kicsi, jelentéktelen kóristalány lett, senki sem figyelt fel rá, s ekkor Teri épen olyan gyors elhatározással, mint amikor Aradra jött, fönntermett Pesten, a hol addig névtelenkedett, tülekedett, csörtegett, amíg a Fővárosi Operettszínháznak ma már nincs Fejes Teri nélkül épkezláb slágerdarabja. Aradi karrier...

AZ ÚJ BÉKEFFY-LAJTHAY-OPERETT próbák végső akkordjai perzselik, a nagy hideg ellenére is, a színpad kulisszáit. Mindenki dicséri a két fiatal pesti szerzőt, csupán L. Kiss Mariska rázza a fejét:

— Mit akartok tőlük — mondja — hisz nem egyebek, mint közönséges szabólegények.

— Hogy mondhatsz ilyet Marcsa? — kérdezi Kun — Az operett igazán nem lércművészet, sőt...

L. Kiss Mariska azonban visszavágott: — Kérlek Dezső, ne lintsél le engem. Igenis szabók, hát nem ők csinálták meg a párisi divatot?...

EBBEN A KITUNÓ OPERETTBEK különösen kedves humora szerep jutott Kertész Mancinak, aki egy közvetlen kis színésznőt játszik. Ilyen jó mondásai vannak:

Dolly: Hogy én megyek? Maga engem még nem ismer: Az én jövésöm és menésöm között legalább egy mázsa differencia van!

Hoffmann: Ezt nem értem!
Dolly: Könnyen jövök és nehezen megyek...

EGY MASIK:

Hoffmann: Pardon, én tudom, mi egy gentleman kötelessége. Ha ömel a barátja szakit én miattam, én vállalom az anyagi konzekvenciát.

Dolly: Anyagi konzekvencia? Nem rossz! Abból körülbelül megvehetném az új autót. Meséljen kedves Hoffmann! Imádom a Hoffmann meséit...

A NAPOKBAN a Párisi divat próbáin Viola Margit arról panaszkodott, hogy úgy érzi, mintha kissé rosszul lenne. Önök nem tudják, hogy milyen izgalmat jelent az, ha a primadonna azt mondja, hogy rosszul van. Az bizony azt jelenti, hogy mindenki legszívesebben vattába bugyolálna a primadonnát, nehogy valami komolyabb baja legyen. Ugy vigyáznak rá, mint egy értékes vitrindarabra. A muliók különösen Kertész Manci buzgólkodott, hogy betakargassa a próbán is Viola Margitot.

— Édes vagy Mancikám — mondta háláosan Viola Margit.

— Na hallod, ez természetes — felelte Kertész Manci — én kertész vagyok és ápolom a Violát...

TEGNAPÉLŐTT érkezett haza Budapestről Szendrey Mihály. Nátásan, spanyolosan, ha nem is olyan tüzesen, de mindenesetre lázasan. Önmagát vigasztalólag említette, hogy Budapesten is csak szűk családi körben ülnek a színházak színpadterein az emberek. Mindenki fél a spanyoltól. Ő nem félt és ez lett a veszte. A Királyi Színházban történt. Pista néni ment és feivonásközben bekopogtatott Fedák Sárítól, aki azon az előadáson ugyancsak spa-

nyollal küzdöve játszottá végig az előadást. Ahogy Szendrey belépett az öltözőbe, Fedák

A pobedimi cigánypogrom az esküdtek előtt

Borzalmas részletek a vandál vérengzésről. Terhelő tanuvallomás az egész falu ellen. A bíró vezette a vérengző parasztokat. Izgalmas jelenetek a fő tárgyaláson. Ítélet csütörtökön lesz.

(Az Aradi Közlöny trencsényi tudósítójának távirata.) A pobedimi borzalmas cigányvérengzés bűnügyében a trencsényi törvényszék ma reggel kilenc órakor tovább folytatta a tárgyalást. A bűnügy tárgyalása iránt az érdeklődés nem hagy alább, a terem színültig megtelt közönséggel és sok vidéki is megjelent a tárgyaláson. A legutóbbi tárgyalás alkalmával emlegetett szörnyű kegyetlenségek — mint azt megirtuk — amiket a vádlottak elkövettek, korántsem változtatják meg a rettenetes bűnper vádlottainak lelkületét.

Feltűnően jókedvűek és nevetgélnek. Az esküdtek között hasonlóképpen jókedvű hangulat uralkodik.

A mai napon a bíróság első tanuak Bihari Sándort hallgatja ki. Bihari Sándor cigány a Mitosinka-vendéglő előtt a borzalmas vérengzés napjának reggelén találkozott Miklovics Józseffel. Miklovics így szólt hozzá: „Megállj, cigány, nem sokáig élsz már”. Bihari erre meglepetten kérdezte: „Mit vétettem én nektek?” Miklovics adós maradt a válaszal és elment. Bihari elmondja, hogy a vérengzés alatt Torács Antal kunyhójában bujt el. Látta, hogy Miklovics résztvett a lövöldözésben. A tanu kijelentésekor az esküdtek mozgolódni kezdenek, majd az egyik fölkel és azt mondja, hogy

a tanut le kellene vezetni a pincébe s egy villanylámpa fényénél kísérletet kellene tenni arra nézve, hogy felismeri-e a vádlottat.

Borzalmas részletek a cigánypogromról.

Elnök: Semmi értelme sincs annak, miután a kritikus éjszakán sötétség volt, de a tanuk és az összes cigányok oly jól ismerték a vádlottakat, hogy itt félreértésről alig lehet szó.

Ijű Torács Istvánt hallgatják ezután ki, kinek feleségét meggyilkolták. Torács elmondja, hogy

szemtanuja volt, amint feleségét Miklovics Géza, Kuchár József és Brandstetter meggyilkolták.

Irtózatos látvány volt az. A tanu vallomását jegyzőkönyvbe veszik, miután így nyilvánvaló, hogy a vádlottak bűnösök.

Herák István a vérengzés előzményeiről csak annyit tud mondani, hogy aznap reggel egy vasuti pályáorrel találkozott, aki így szólt hozzá:

„Ne menj haza, mert a parasztok rátok akarnak törni és meg akarnak benneteket gyilkolni”.

Herák elmondja, hogy hazament és társainak elbeszélte a dolgot. A többiek azonban nem vették a figyelmeztetést komolyan, ami őt magát is megnyugtatta. Brandstetterrel és Miklovics Józseffel a tanu puskát látott. Ugyancsak fegyver volt Kochariknál is. A tanu Bihariék bódéjába menekült és látta, amint Miklovics Bihari Veront a szó szoros értelmében lebunkózta.

A következő tanu Torács Rozál, aki körülbelül 18 éves lehet, de ezt csak a bíróság állapítja meg, miután

a tanu a nélkülözések következtében valóságos el van hülyülve és azt sem tudja megmondani, hogy hány éves.

Az elnök azon kérdésére, hogy mennyi kétszer négy, a tanu azt feleli, hogy egy. Az esetről csak annyit tud mondani, hogy Miklovics József egy követ ütötte. Vallomását nem veszik jegyzőkönyvbe.

Most egy igen fontos tanuvallomás következik, amely súlyos vádat jelent egész Pobe-

fejtve náthát, spanyolt, nyakába ugrott az aradi igazgatónak s cuppanós csókot nyomott orcájára.

— Jaj dirikém, most biztos maga is megkapta a spanyolt — mondta ijedten.

— Drága Zsazsa, nem tesz semmit — felelte Miska bácsi — és nagyot trüsszentett rá, hogy Fedák Zsazsának igaz a legyen... Tarján.

dim polgárságára. A pobedimiek eddig ugyan is egyöntetűen azt állítják, hogy a véres éjszaka eseményeiről csak másnap vettek tudomást. Ezzel az állítással szemben Mitosinka János ocskói gazda ma súlyos vallomást tett. Kijelenti, hogy ott volt a pobedimi bucsup, azonban azon sem Brandstetter, sem a többi vádlottat nem látta. Éjszaka ballagott haza Ocskora, amikor az utról egész tisztán jajaftást, lövések zaját és éktelen kiabálást hallott. Ez az út csaknem félkilométernyire van a cigányok tanyájától és még egyes szavakat is egész tisztán lehetett hallani.

A fővádlott kuncaftját se ismeri meg.

Torács Zsuzsanna tanuvallomásában szintén borzalmas epizódot mond el a véres éjszakából. A pobedimi Mitosinka volt az, aki bántalmazta, úgy, hogy az egyik szeme is kifolyt. Mikor az elnök megkérdezi, hogy mennyi kártérítést igényel, Torács Zsuzsanna kijelenti, hogy ötezer korona elég lesz, csak megfizessék. Ijűbb Herák József elmondja, hogy

Miklovicsnál egy három méter hosszú rud volt, amelynek végére vashorog volt erősítve. Ezt a vashorgot Miklovics keresztülítette a vádlott száján és úgy húzta maga után.

Brandstetter egyik kezében villanylámpa volt, a másikban pedig revolver. Negyvenötven lövést tett vele és többször megtöltötte. Torács György harminckétéves cigány ismét nagy izgalmat váltott ki. Ez a tanu egészen süket és a teremőr kénytelen beleordítani fülebe az elnök minden kérdésért. Ő is látta, mikor Brandstetter lövöldözött. Jakab János egy cséphadaróval dolgozott és akit utjában talált, leütötte a borzasztó fegyverrel.

Az elnök felmutatja a bűnjelek közül a cséphadarót, amelyen véres halcsomók tapadnak még most is.

Amikor Torácsot szembesítik Brandstetterrel, a pobedimi asztalos a maga fölényes modorában kijelenti: „En ezt az embert nem ismerem, azt sem tudtam eddig, hogy a pobedimi cigányok között lakott”.

— Hogy mersz ilyesmit mondani — ordítja vissza Torács — arra sem emlékszel talán, amikor megrendeltem nálad a konyhaajtómat?

A közönség között, amikor Brandstetter felelet nélkül hagyja ezt a meglepő kérdést, hangos mozgolódás támad és egyesek felháborodottan jegyzik meg, hogy ugyanakkor, mikor megrendelést fogadott el Brandstetter a cigányoktól, nem is vette őket emberszámba. Bihari Zsuzsanna vallomásában többek között elmondja, hogy Bodanec volt községi bíró is ott volt a vérengzésnél és ő adta ki az utasítást: „Ugye fiuk, hazafelé, elég volt már!” Erre a jelszóra egy szétszaladt az egész támadó sereg, mint a farkasok és pillanatok alatt eltűntek.

Balázs Rudolf arra nézve tesz tanuvallomást, hogy miért nem vettek részt a pobedimi cigányok a vérengzést megelőző kazaltűz oltásában, amelynek felgyújtását azután rájuk fogták.

A cigányok közvetlenül a tűz kigyulladását után kiszaladtak az oltáshoz, azonban több falubeli ember utjukat állotta és azt mondta, hogy ha egyetlen cigány a tűz közelébe mer menni, beledobják az égő lámpákba.

A véres éjszakáról szólva elmondja, hogy látta, amikor Brandstetter lelőtte a kis Torács Paulát.

A tárgyalás éjjelet véget ért. Ítélethirdetésre legkorábban csütörtökön kerülhet sor.

Aradon fel akarják függeszteni a maximális árakat.

Február hónapra próbaképpen javasolják a maximális árak eltörlését. — A legrosszabb időben történik ez a már egyszer be nem vált kísérlet.

(Arad, február 13.) Ma délutánra ülték ki az ármaximáló-bizottság ülését, amely azonban a bizottsági tagok tömeges influenza-megbetegedése miatt elmaradt. Az ülést előreláthatólag ezen a héten tartják meg. Mint értesülünk, a maximáló ülésen az interanár-bizottság egyik tagja azzal a javaslattal lép elő, hogy az ármaximáló-bizottság függesztesse fel február hónapra a maximális árakat, hogy meggyőződhessen arról, milyen árak alakulnak majd ki a szabad verseny útján. A javaslatat hivatkozik Temesvár példájára, ahol szintén felfüggesztették a maximálást. Amennyiben megállapítást nyerne, hogy a maximális árak felfüggesztése megdrágítja az életet, abból életbeléptetik a maximálást.

Nem tudni még, hogy a bizottság milyen álláspontot foglalt el ezzel a javaslattal szem-

ben, azonban annyi megállapítható, hogy éppen a legrosszabb időben vetik fel ezt a már egyszer csúfosan megbukott gondolatot. A nagy hidegek következtében amúgy is lényeges emelkedések történtek az élelmiszerárakban. Ma, amikor a tojásért 5.50—6 lejt kérnek darabonként, amikor a húst amúgy sem lehet maximális áron megvásárolni, nem szabad kitenni a fogyasztók közönségét annak a veszélynek, hogy még magasabb áron legyen kénytelen megvásárolni élelmiszereit. Ha tavasszal vagy nyáron történik a kísérlet, semmi károkozás nem merülhet fel ellene, hiszen egyszer csak el kell következnie a szabad kereskedelem korszakának. De most, amikor minden családnak amúgy is a normális mértéket meghaladó kiadásai vannak, nem szabad kísérleteket folytatni a fogyasztók hőre.

KÖZGAZDASÁG.

A kölcsön lejegyzése biztosítva van.

A pénzügyminiszter köszönete a nagybankoknak.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Charles Rist tegnap kihallgatáson jelent meg a pénzügyminiszternél, akivel hosszabb megbeszélést folytatott a stabilizáció ügyében. A tanácskozás után Popovici pénzügyminiszter kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy Lugojana távirati értesítése szerint a kölcsön lejegyzése teljesen biztosítottnak tekinthető. Londonban a Hughes-bankhoz az angol részlet felét lejegyzték és Angliában olyan élénk kereslet indult meg, hogy Párisban is megbízást adtak román kölcsönkölme-tek vásárlására.

A bucaresti-i nagybankok igazgatói tegnap a pénzügyminiszteriumban megbeszélést tartottak, amelyen többek között résztvettek Blank Arisztid, Kaufmann Oszkár, V. Badulescu, Stefanescu és Vasalopol bankigazgatók.

Popovici Mihály pénzügyminiszter előkötött az ülésen és mindenképpel köszönetét fejezte ki Kaufmann Oszkár, a Banca de Credit, Stefanescu, a Banca Romaneasca és Blank Arisztid, a Marmorosch bank igazgatóinak a kölcsön megvalósítása körül kifejtett személyes fáradozásaiért. Az értekezlet részletesen megvitatta a stabilizációval kapcsolatos teendőket. A megbeszélést ma délután folytatják.

Newyorkban a Blair-csoport színién megkezdte a kölcsön kibocsátásának előkészületeit. Tegnap a newyorki bankok igazgatói megbeszélést tartottak, amelyen résztvettek Sturdza és Rosenthal, Románia képviselői. A bankárok között kialakult hangulatból kelve, a kölcsön sikere Amerikában is biztosítottnak látszik.

Zürichben 3.11.50 a lej.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 13.) Berlin 123.37, Amsterdam 208.30, Newyork 519.93, London 2524.75, Páris 20.30.50, Milánó 27.20.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.67.50, Belgrád 9.12.75, Bucaresti 3.11.50, Varsó 58.30 Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdézárlat. (Február hó 13.) Berlin 123.37.50, Amsterdam 208.27.50, Newyork 520, London 2524.25, Páris 20.30.50, Milánó 27.20.50, Prága 15.38.50 Budapest 90.66.50 Belgrád 9.12.75, Bucaresti 3.11.50, Varsó 58.30, Bécs 73.05.

Bucaresti-i tőzsdézárlat. (Február hó 13.) Devizák: Páris 6.54, Berlin 39.80, London 8.13.50, Newyork 166, Milánó 8.76, Zürich 32.20, Prága 4.95, Bécs 23.55, Budapest 29.20, Varsó 18.85. — Valuták: Napoleon 645, márka 39.60, leva 1.17, török líra 0.81.50, angol font 809, francia frank 6.60, svájci frank 32.25, olasz líra 8.75, drachma 2.10, dinár 2.92, dollár 166.25, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.65, pengő 29, csehi korona 4.90.

— Csőd. Az aradi törvényszék csödbíróján a közelmúltban Hacker és Sternberg aradi pálinkakereskedő cég csődöt kért Bucsa Pál varfurilci (halmángycsucsi) kereskedő ellen 9000 lej erejéig. A csödbíróság a mai napon tárgyalta a pálinkakereskedők csödkérelmét, helyt adott a beadványnak és megnyitotta a csődöt Bucsa Pál ellen. Egyben csödtömegmondnokká dr. Cosma Györgyöt, helyettesül pedig dr. Gross Ignácot nevezte ki.

— Csődöt kért maga ellen egy aradi textil-cég. A mai napon a nyomasztó gazdasági viszonyok újabb áldozatot követeltek: az általános ismert Weisz és Irsai textil-cég ma délelőtt az aradi csödbírószágon önmaga ellen csődöt kért, amit a csödbíróság meg is nyitott. A cég már régebbi idők óta küzdött fizetési nehézségekkel és néhány napja egyezkedési tárgyalásokat folytatott hitelezőivel.

Árúhitelezőivel sikerült volna is a megegyezés, azonban az aradi Victoria takarékpénztárral, mint 2.100.000 lejes kölcsönhitelezővel, már nem tudott egyezsége jutni a cég és így ma délelőtt kénytelen volt önmaga ellen beadni a csödkérelmet. A cég passzívái mintegy 5.000.000 lejre rugnak, amelynek több mint fele bucaresti-i, galati-i, temesvári és bécsi cégeket érdekel. Az aktívák az áruraktárral, s a kintlevőségekkel elérik a 4.500.000 lejt. A csőd elrendelésével egyben a bíróság dr. Veliciu Emilt nevezte ki csödtömegmondnoknak, helyettese: dr. Gara Armin. A követelések bejelentési határideje: április 13., a felszámolási tárgyalás dátuma: május 13.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —
Csütörtök, február 14.

Wien—Graz 12. Délelőtti hangverseny. 17. Délutáni hangverseny Hermine Kittel hangversenyének vezető közreműködésével. 20.45. Richard Wagner „A Walkürök” című operájának közvetítése. — Berlin 17.30. Délutáni hangverseny. 20.30. Offenbach „Hofmanns Erzählungen” c. fantasztikus operájának közvetítése. — Bern 17. Délutáni hangverseny. 18. Szórakoztató zene. 21. Kamarazene. 22.15. Harald Barth csellóhangversenye. — Bucaresti 18. Délutáni hangverseny. 19. Román zene. 19.45. Szórakoztató zene. 22. Esti hangverseny. 24. A házzenekar hangversenye, műsoron könnyű zene. — Frankfurt 17.35. Délutáni hangverseny. 20.45. Szórakoztató zene. 21.10. Esti hangverseny. Utána a Langs'sche dalárda hangversenye. — Leipzig 17.30. Délutáni hangverseny. 21. Zongorahangverseny. — 2. L. O. London, Sxx Daventry 13. Frederik Lake (tenor) hangversenye. 17. Entbert Emith (bariton) hangversenye. 19.45. Herbert Heyner (bariton) hangversenye. 23.35. Tánczene közvetítése a Savoy Hotelből. — Milánó 18.20. Gyermekekének. 21.30. C. W. Gluck „Orfeo” című operájának közvetítése. — München

18.55. Déli hangverseny. 20.55. Verdi: „Der Maikönig” m. operájának közvetítése. — Nápoly 18. M. Sanarice (szoprán) hangversenye. 22.20. Leoncavallo: „Prestami Tue Moglie” c. operettjének közvetítése. — Pozsony 17.30. Délutáni hangverseny. 19.45. Filharmonikus hangverseny közvetítése Prágából, utána a legújabb hírek. — Prága 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Szórakoztató zene. 21.45. Egy opera közvetítése. — Stuttgart 17.15. Délutáni hangverseny. 20.15. Rádió-reklám hangverseny. 21.15. Esti hangverseny. Utána: Willy Rehberg zongorahangversenye. — Zágráb 18.30. Délutáni hangverseny. 20.30. A cseh filharmonikusok hangversenyének közvetítése Prágából. — Budapest 10.15. Gramofonhangverseny. 10.30. Hírek 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli hangverseny az egyetemi templomból és időjárásjelentés. 13.05. Zongorahangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 14. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, vizállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 17. Rádió Szabad Egyetem. E hangverseny szünetében cca. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés és hírek 18.10. A m. kir. földművelésügyi miniszterium rádióeladás-sorozata, dr. Niedermann Zoltán, a Nemzeti Vadászati Védőegylet titkára: „A vadászgazda teendői tavasszal.” 18.40. Szalai-Pepitz Gyula és cigányzenekarának hangversenye. 19.45. Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson.) 20.20. Vigjáték-eladás a Stúdióból. „A templom egere”, vigjáték három felvonásban. Írta: Fodor László. Rendezi Odrý Árpád, a Nemzeti Színház örökös tagja, a Stúdió főrendezője. 22.10. Gramofonhangverseny. 23. Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 23.15. Vidám Antonio olasznyelvű előadása: Introduzione alla conoscenza della letteratura ungherese. (A magyar irodalom ismertetése.) Utána: Bachmann Jazz-band a Domapalota nagyszállóból.

Mulatság.

(→) A magyarlaki Tennis-klub árcsovbálja. A magyarlaki Tennis-klub fényesen sikerült árcsovbált rendezett. Az összes hölgyek kék és piros pettyes dírdílt viseltek. (A leányoké piros pettyes, az asszonyoké kék pettyes volt.) A megjelent hölgyek névsora a következő: Dr. Buck Gáborné, dr. Fantanar Sándorné, Dobrogeanu főhadnagyné, Mercea Jánosné, özv. Szabados Károlyné, özvegy dr. Fáblián Viktorné, Ouja Miklósné, Petrovics Aurélné, Sulutiu Aurélné, Bratlanu alezrederné, dr. Kiss Vilmosné, dr. Meszinger Gyuláné, dr. Landesberg Henrikné, Leopold Rudolfné, Suga Frigyesné, Vörös Ernőné, Buch Istvánné, Bujna Ivánné, Springer Béláné, Bóor Urosné, Kurubszkyné, Thira Demeterné, Faurné, Szinák Jánosné, Patjáné, Misics Demeterné, Ugler Miklósné, Fridli Sándorné, id. Fábry Istvánné, ifj. Fábry Istvánné, Ciriákné, Sambrák Lászlóné, Halasi Gyuláné. — Urleányok: Buck Mária, Mercea Buntl és Mintu, Szabados Mária és Bözsy, Karácsonyi Baba, Ciriák Viorika, Fábry Zsuzsika, Dovál Zsuzsa, Motyovszky Betta, Bujna Olga, Szinák III, Petrovics Nene, Demeter Aranka, Kurubszky Mancsi, Sternheim Jolán, Martinovics Dinka, Kiss Ica és még igen sokan.

Felelős szerkesztő: RÉTHY ÖZSEF.

NYILTEK.

Az alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

A Piata Avram Iancu (Szabadság-ter) és Sir. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legelénkebb helyén

bolthelyiség,
azonnalra kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

URODONAL

a csuszban szenvedők megmenője,
mivel oldja a húgysavat, legyőzi a
csuzt, szélhűdést, érelmesze-
södést, merevgörcsöt!

A csusz a mellékelt ábrán megjelölt helyeken fészkelte be magát és a csontokban, ízületekben, izmokban fellépő heveny fájdalmak valamint a mozgásokban és járásban való nehézségek, étvágytalanság, az időváltozásokkal szembeni érzékenység stb. jellemzi. Az Urodonal néhányszori szedése ezen bántalmakat és minden káros következményét, melyek az ember életét annyira elviselhetetlenné teszik, teljesen és páratlan gyorsasággal megszünteti.

Chatelain telepek 15 nagy dijj!
PARIS, Rue Valenciennes 2. bis.

Romániai Standard Drogeria Bucuresti,
vezérképviselő: Strada Zorilor 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredet alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszik fel. Csak választékosan ellátott kérdésközpontokra válaszolunk. Ajánlatok feltételek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 181. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Villamosvilágítási és csengő berendezés legolcsóbban:
Varga és Rosenfeldnél Arad, Centrál-
szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

RADIO ügynököket felvesz. Fizetés és
Tsz. Rádioszakszület. Str. Eminescu 1.
(Deák Ferenc-utca.) 858.

KERESÉK egy jó kiadó szakácsnőt, egy
felszolgáló leányt vagy fiút. Cím az
Aradi Közlöny kiadóiban. 871.

JÓLFOZÓ szakácsnő keresett, ki ro-
mánul v. németül beszél. Munkaadó: mér-
nök, C. F. R. palota. 872.

LAKÁS.

EGY SZOBA konvuhából álló udvari
lakás a FÖTÉREN MÁJUS 1-RE kiadó.
Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 500.

A főtéren

két udvari szobából álló, mű-
helynek, szalonnak
vagy irodának alkal-
mas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1357.

KIADÓ 2 nagy üzlethelyiségre, irodának
is alkalmas, ugyszintén suterén helyiség
is. Bővebbet Bui. Caroli 67, vagy Ankele
Mátvás üzletben. 807.

A VASUTALLOMÁS közelében, egyszobás
uccaf lakás március 1-re kiadó. Str.
Horatia (Dohány-utca) 2. szám. 869.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

JAPÁN IRÓASZTAL, lepke gyűjtemény,
perzsaszőnyegek, antik szekreter, könyv-
szekrény, óra, ágyak, éjszakai szekrények,
asztalok, székek, szekrények, kerti gar-
nítúra, különböző butorok, jég szekrény,
matracok, komplett szobaberendezések,
vitrinek, antik asztali lámpák, zsurasz-
tal, márkás porcellánok, zongorák, dísz-
tárgyak, stb. stb. eladók. Salgóiné bizo-
mányi üzlete, Str. Horia 2. (Széchenyi-
utca) Neuman-palota. 1000.

KERESÉK Biedermeier stílusú tükörök,
antik porcellánokat, poharakat, különbö-
ző butorokat, antik szalonokat, órá-
kat, dísztárgyakat, vitrineket, stb. Kívá-
ntra házhoz is megyek. Salgóiné bizo-
mányi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-
utca) Neuman-palota. 1000.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek
tisztítására keresünk megvételre. Cím
az Aradi Közlöny kiadóiban. 100.

JACULATURA PAPIR 5 kg-os csom-
agokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-
niva-utcaiban. 500.

ÜZLETEK.

ELSŐRANGU BUFFE és söresarnok ha-
llálat miatt azonnal, áron átl is eladó
esetleg kiadó. Cím az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában. 868.

KÜLÖNFÉLEK.

EGY zongora bérbeadó. Cím az Aradi
Közlöny kiadóiban. 868.

Hócipő, sárcipő,

autó-köppöny, autó-töltő és
egyéb gummi dolgok készítését és javi-
tását jutányosan vállalja. 8084.

Varga Sándor ózvályka-
aladó
vett Batthyány-u. 11., Kohn-ház az udvarban.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott
Közönlő fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 29-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kifőző étterem! Polgári árak! Dreher sörsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Eszaknémetországi takar-
mányrépa, államilag oltom-
zaroit lóhera, lucerna-

magvak

fűmagvak, búkköny, muhar,
dughagyma, legmegbízha-
tóbb és legolcsóbb napl
áron szerezhethők be

ifj. Freund Sámuel és Fia
R.-T. lerakatánál,

képv.
solt: Révész Béla. Arad
Str. Cosbuc 32. 598.

Kereskedő-segéd

elsőrendű oró, perfekt de-
tailista, ki a három nyelvet bírja
és a kirakatrendezésben járta, és
március havi belépésre kerestetik

Linoleum, Steekl

Arad, Bulev. Regina Maria 8.

Árverési hirdetmény.

Késedelmes árverő terhére folyó
16-én délután 1/4 órakor König
& Lázár szállítók Strada Bucur
(Eötvös-u.) 8. szám alatt levő iroda-
helyiségében 80 db keleti perzsza-
szőnyeg közbenjöttömme a leg-
többet ígérőnek nyilvános árveré-
sen eladni fognak.

Az árverés részletes feltételei és
egyéb felvilágosítások alulírott köz-
jegyzőnél a hivatalos órák alatt
tudhatók meg.

Arad, 1929 február 12.

Közjegyző:
Dr. Pascuțiu S'ivia
Arad, Str. Alexandri 8. sz.

Promontorial comunei Covășinț.

No. 1-1929.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință tuturor
proprietarilor de vii din promon-
torial comunei Covășinț că la data
de 18 Martie 1929, ora 8 a. m. se
va ținea adunarea generală pro-
montorială pentru alegerea comi-
tetului și antistiei promontor ale.

Covășinț la 8 Februarie 1929.

867 Promontorial.

Makulatura,

tiszta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kö-
tegekben

kaphatók az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában.

Antik arany, ezüst ékszereket és tárgyakat bizományba, eladásra elfogadok és veszek! **Hartmann Kálmán** ókzerész Arad, Minorita-palota.